

DEPARTAMENTO TERRITORIAL DE LUGO
DA CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL

SERVIZO DE INFRAESTRUTURAS AGRARIAS

PLAN DE ORDENACIÓN DE PREDIOS DE ESPECIAL VOCACIÓN AGRARIA
DA ZONA DE REESTRUTURACIÓN PARCELARIA DE RIOMOL
(CASTROVERDE- LUGO)

Dirección técnica:

Francisco Xavier López Cedrón

Enxeñeiro agrónomo, coordinador da zona

Empresa Colaboradora:

SERVIZO DE INFRAESTRUTURAS AGRARIAS
DEPARTAMENTO TERRITORIAL DE LUGO DA CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL
Ronda da Muralla 70, baixo 1
27071 Lugo
T.: 982 294 493
infraestruturas.agrarias.lugo@xunta.gal
mediorural.xunta.gal

PLAN DE ORDENACIÓN DE PREDIOS DE ESPECIAL VOCACIÓN AGRARIA DA ZONA DE REESTRUTURACIÓN PARCELARIA DE RIOMOL (CASTROVERDE- LUGO)

DOCUMENTOS

DOCUMENTO Nº 1.- MEMORIA

DOCUMENTO Nº 2.- PLANO

DOCUMENTO Nº 1 MEMORIA

ÍNDICE

1.	ANTECEDENTES.....	1
2.	ANÁLISE DA SITUACIÓN ACTUAL E DETERMINACIÓN DE USOS E ORIENTACIÓNS PRODUCTIVAS.....	1
2.1.	INTRODUCCIÓN.....	1
2.2.	MEDIO FÍSICO.....	2
2.2.1.	Climatoloxía.....	2
2.2.2.	Xeomorfoloxía.....	3
2.2.2.1.	Altitude.....	3
2.2.2.2.	Pendientes.....	4
2.2.3.	Xeoloxía.....	4
2.2.4.	Edafoloxía.....	5
2.2.4.1.	Tipos de solos. Características.....	5
2.2.5.	Hidroloxía.....	5
2.2.5.1.	Hidroloxía superficial.....	5
2.2.5.2.	Hidroloxía subterránea.....	5
2.3.	SISTEMAS AGRARIOS NA ZONA DE REESTRUTURACIÓN.....	6
2.3.1.	Sistemas de produción de leite en base a rotacións forraxeiras.....	6
2.3.1.1.	Introdución.....	6
2.3.1.2.	Explotacións de produción de leite na zona de concentración.....	6
2.3.1.3.	Cultivos.....	7
2.3.1.4.	Mecanización da produción agraria.....	7
2.3.1.5.	Explotación tipo.....	8
2.3.2.	Sistemas de produción de carne de vacún en extensivo.....	8
2.3.2.1.	Introdución.....	8
2.3.2.2.	Explotacións de produción de carne na zona de concentración.....	8
2.3.2.3.	Cultivos.....	8
2.3.2.4.	Mecanización da produción agraria.....	8
2.3.3.	Outros sistemas agrarios.....	9
2.4.	Usos actuais do solo.....	9

2.5.	Estudo de viabilidade.....	9
2.6.	Necesidades de terra das explotacións.....	10
2.7.	ANÁLISE DE POSIBILIDADES DE USO DA TERRA.....	10
2.7.1.	Cultivos actuais na zona de reestruturación.....	10
2.7.2.	Posibles alternativas de cultivos.....	11
2.7.2.1.	Cultivo de cereais.....	11
2.7.2.2.	Leguminosas e oleaxinosas.....	11
2.7.2.3.	Hortalizas e tubérculos.....	11
2.7.2.4.	Froiteiras e viñado.....	11
2.7.3.	Producións forestais.....	12
2.7.4.	Fronosas autóctonas.....	12
2.8.	PLAN DE ORDENACIÓN DE USOS DA TERRA.....	12
2.9.	ORIENTACIÓN PRIORITARIAS.....	12
3.	OBTENCIÓN DOS MAPAS DE USOS DA TERRA.....	13
3.1.	METODOLOXÍA A EMPREGAR.....	13
3.2.	PARÁMETROS A EMPREGAR.....	13
3.3.	MATRIZ DE CÁLCULO PARA AVALIAR A POTENCIALIDADE DE USO AGRARIO.....	14
3.3.1.	PARÁMETRO CLASIFICACIÓN.....	14
3.3.2.	PARÁMETRO USO ACTUAL DO SOLO.....	15
3.3.3.	PARÁMETRO USOS HISTÓRICOS DO SOLO.....	15
3.3.4.	PARÁMETRO PENDENTES.....	15
3.3.5.	PARÁMETRO ORIENTACIÓN.....	15
3.3.6.	RECLASIFICACIÓN SEGÚN PARÁMETROS.....	16
3.4.	MATRIZ DE CÁLCULO PARA AVALIAR A POTENCIALIDADE DE USO FORESTAL PRODUCTOR.....	23
3.4.1.	PARÁMETRO CLASIFICACIÓN.....	23
3.4.2.	PARÁMETRO USO ACTUAL DO SOLO.....	24
3.4.3.	PARÁMETRO USOS HISTÓRICOS DO SOLO.....	24
3.4.4.	PARÁMETRO PENDENTES.....	24
3.4.5.	PARÁMETRO ORIENTACIÓN.....	24
3.4.6.	RECLASIFICACIÓN SEGÚN PARÁMETROS.....	25
3.5.	MASAS DE FRONDOSAS EXISTENTES.....	32
4.	RESULTADO PRELIMINAR.....	34
5.	REDE VIARIA. ACCESIBILIDADE.....	38
6.	RESULTADO. PROPOSTA DO POPEVA.....	40

TÁBOAS:

Táboa 1. Precipitación, temperaturas, horas de luz e ETP da estación meteorolóxica Fontaneira. Baleira. Fonte dos datos: Meteogalicia.....	2
Táboa 2. Valores de altitude.....	4
Táboa 3. Rangos de altitude.....	4
Táboa 4. Rangos de pendentes.....	5
Táboa 5. Materiais existentes.....	5
Táboa 6. Explotacións de produción de leite na ZRP de Riomol.....	7
Táboa 7. Explotacións de produción de carne na ZRP de Riomol.....	10
Táboa 8. Usos actuais.....	11
Táboa 9. Matriz de ponderación dos parámetros para uso agrario.....	16
Táboa 10. Valoración do parámetro clasificación para uso agrario.....	17
Táboa 11. Valoración do parámetro usos actuais para uso agrario.....	17
Táboa 12. Valoración do parámetro usos históricos para uso agrario.....	17
Táboa 13. Valoración do parámetro pendentes para uso agrario.....	17
Táboa 14. Valoración do parámetro orientacións para uso agrario.....	18
Táboa 15. Matriz de ponderación dos parámetros para uso forestal.....	25
Táboa 16. Valoración do parámetro clasificación para uso forestal.....	25
Táboa 17. Valoración do parámetro usos actuais para uso forestal.....	26
Táboa 18. Valoración do parámetro usos históricos para uso forestal.....	26
Táboa 19. Valoración do parámetro pendentes para uso forestal.....	26
Táboa 20. Valoración do parámetro orientacións para uso forestal.....	27
Táboa 21. Estatística dos resultados dos mapas de actitude agraria e forestal.....	36
Táboa 22. Resultado preliminar das aptitudes en ha.....	37
Táboa 23. Superficies dos aproveitamentos propostos.....	45

IMAXES:

Imaxe 1. Diagrama ombrotérmico da estación de Fontaneira Baleira. Fonte dos datos: Meteogalicia.....	3
Imaxe 2. Réxime de temperaturas da estación de Fontaneira Baleira. Fonte dos datos: Meteogalicia.....	3
Imaxe 3. Mapa parámetro clasificación para uso agrario.....	19
Imaxe 4. Mapa parámetro usos actuais para uso agrario.....	20

Imaxe 5. Mapa parámetro usos históricos para uso agrario.....	21
Imaxe 6. Mapa parámetro pendentes para uso agrario.....	22
Imaxe 7. Mapa parámetro orientacións para uso agrario.....	23
Imaxe 8. Mapa de aptitude agraria.....	24
Imaxe 9. Mapa parámetro clasificación para uso forestal.....	28
Imaxe 10. Mapa parámetro usos actuais para uso forestal.....	29
Imaxe 11. Mapa parámetro usos históricos para uso forestal.....	30
Imaxe 12. Mapa parámetro pendentes para uso forestal.....	31
Imaxe 13. Mapa parámetro orientacións para uso forestal.....	32
Imaxe 14. Mapa parámetro uso potencial forestal.....	33
Imaxe 15. Distribución das masas frondosas existentes.....	35
Imaxe 16. Recintos con aptitude agraria.....	38
Imaxe 17. Recintos con aptitude forestal.....	39
Imaxe 18. Superposición áreas frondosas e aptitudes agraria e forestal.....	40
Imaxe 19. Aptitudes preliminares e viais.....	42
Imaxe 20. Adaptación dos aproveitamentos á rede viaria resultante. Proposta POPEVA.....	44

1. ANTECEDENTES

O decreto 192/2022 do 13 de outubro, declara de utilidade pública e urxente execución a zona de reestruturación parcelaria de Riomol (Castroverde-Lugo), realizado a tramitación ambiental da zona e os traballos de levantamento topográfico, estanse a desenvolver as bases de reestruturación parcelaria.

Dentro das bases, o plan de ordenación de predios de especial vocación agraria regúlase no artigo 4.21 da lei 4/2015 do 17 de xuño de mellora da estrutura territorial agraria de Galicia (METAGA), o obxectivo do plan é a delimitación dos diferentes usos das terras na zona e a determinación das orientacións prioritarias, isto é, daqueles cultivos e aproveitamentos que poidan ter posibilidade potencial e real de servir de fundamento á constitución e mantemento de explotacións ou iniciativas de aproveitamento en común, técnica, social e economicamente viables na zona considerada. Tamén contempla, de ser o caso, a inclusión como orientacións prioritarias daquelas iniciativas singulares, presentadas por persoas físicas ou xurídicas relacionadas con cultivos ou aproveitamentos non incluídos no apartado anterior.

2. ANÁLISE DA SITUACIÓN ACTUAL E DETERMINACIÓN DE USOS E ORIENTACIÓNS PRODUTIVAS

2.1. INTRODUCCIÓN

A zona a reestruturar está comprendida dentro do termo municipal de Castroverde, máis concretamente na parroquia de San Pedro de Riomol.

O Concello de Castroverde está situado entre a meseta interior e as montañas orientais da provincia de Lugo. A parroquia de Riomol localízase na zona suroriental do concello, xa no límite coa veciña parroquia de Pousada pertencente ó concello de Baleira. Limita tamén polo norte coas parroquias de Masoucos e Barreiros, polo oeste coa de A Pumarega e polo sur coa de Furís e Mirandela; todas elas pertencentes ó concello de Castroverde. A superficie da parroquia é de 638 ha.

Como consecuencia da tramitación ambiental, e atendendo ós informes e consideracións da Secretaría Xeral de Calidade e Avaliación Ambiental, no estudio de impacto da zona propónse a exclusión do proceso de reestruturación dunha parte importante da parroquia. Estas exclusións correspondense coa parte sureste da parroquia, na que se atopa unha importante superficie de hábitats de interese, fundamentalmente as carballeiras de *Quercus robur*, soutos de castiñeiros, vexetación riparia e breixeiros secas europeas (4030), ascendendo a superficie a excluír aproximadamente ás 115 ha.

A superficie a concentrar, para a que se elabora este plan de ordenación de predios é polo tanto de 523 ha.

2.2. MEDIO FÍSICO

2.2.1. Climatoloxía

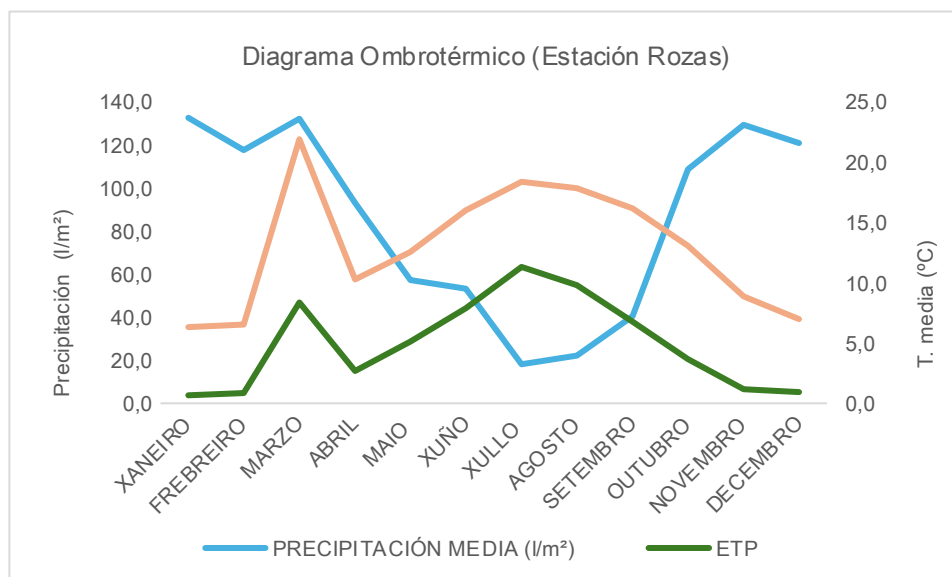
A análise climatolóxica levouse a cabo a partir dos datos da estación meteorolóxica Fontaneira-Baleira que é a máis próxima con datos dispoñibles. As súas coordenadas son X: 647632.07 e Y: 4765958.39 (ETRS89/ UTM fuso 29N) localizada a 990 m de altitude.

Para a determinación dos parámetros climatolóxicos empregáronse os rexistros históricos de Meteogalicia. Extraéronse datos de precipitación media mensual, temperaturas (máxima, media e mínima) e número de horas de sol para o intervalo temporal 2012 a 2022. No cálculo da evapotranspiración potencial (ETP) mensual aplicouse a fórmula de Thornthwaite que relaciona a temperatura media mensual co nº de horas de luz. (Táboa 1).

PARÁMETRO	XANEIRO	FREBREIRO	MARZO	ABRIL	MAIO	XUÑO	XULLO	AGOSTO	SETEMBRO	OUTUBRO	NOVEMBRO	DECEMBRO
Precipitación media (l/m ²)	132,6	117,7	132,2	93,1	57,3	53,3	18,1	22,2	40,6	108,8	129,3	121,0
T. máxima (°C)	16,2	16,3	21,9	24,5	28,2	31,4	33,3	33,5	33,3	25,3	20,0	16,8
T. media (°C)	6,3	6,5	21,9	10,3	12,6	16,0	18,4	17,9	16,2	13,1	8,9	7,0
T. mínima (°C)	-3,9	-2,7	-2,3	-0,9	1,0	4,5	6,4	5,7	3,6	1,1	-2,4	-5,8
Nº horas sol	2,2	2,9	5,2	4,7	6,7	7,7	8,8	8,0	6,5	4,5	2,5	2,7
ETP	3,8	4,8	46,9	15,0	28,8	44,2	63,3	54,9	37,9	20,6	6,6	5,3

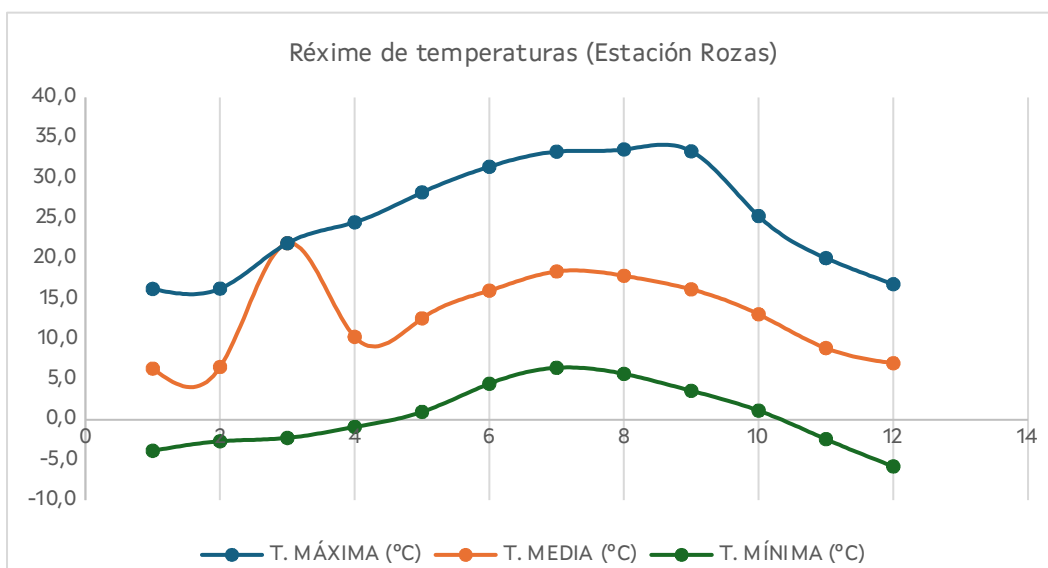
Táboa 1. Precipitación, temperaturas, horas de luz e ETP da estación meteorolóxica Fontaneira-Baleira. Fonte dos datos: Meteogalicia.

No gráfico 1 detállase o diagrama ombrotérmico da zona obsérvase que o período seco estendese dende xuño a setembro e o húmido abrangue os meses de outubro a maio. O réxime de temperaturas caracterízase por un período de xeadas entre os meses de decembro e marzo e temperaturas medias suaves durante o resto do ano. (Imaxe 2).

Imaxe 1. Réxime de temperaturas da estación de Fontaneira Baleira. Fonte dos datos: Meteogalicia.

Imaxe 2. Diagrama ombrotérmico da estación de Fontaneira Baleira. Fonte dos datos: Meteogalicia.

A área de estudo encadraríase dentro do tipo Mediterráneo oceánico (Csb) segundo a clasificación climática de Köppen, caracterizado por un período seco nos meses estivais coincidindo cos meses máis cálidos con temperaturas medias suaves (inferiores a 22°C), acadando polo menos durante catro meses ó ano temperaturas medias superiores a 10 °C. Durante a maior parte do ano as precipitacións superan á evaporación.

2.2.2. Xeomorfoloxía

2.2.2.1. Altitude

As altitudes na área de estudio varían dende valores máximos arredor dos 875 metros sobre o Monte de San Lourenzo, na parte suroriental, ata valores mínimos arredor dos 540 metros na zona de Os Cachós, na parte suroccidental de Riomol.

Altitude (metros)	San Pedro de Riomol
Mínima	530
Media	665
Máxima	875

Táboa 2. Valores de altitude.

O rango de altitudes presentes pódense observar na seguinte táboa:

Rango de altitudes	Porcentaxe de superficie
530-550 m	1,30 %
550-600 m	23,00 %
600-650 m	24,83 %
650-700 m	18,61 %

Rango de altitudes	Porcentaxe de superficie
700-750 m	13,07 %
750-800 m	13,57 %
800-850 m	5,07 %
850-875 m	0,55 %

Táboa 3. Rangos de altitude.

2.2.2.2. Pendentes

As pendentes son de baixas a moderadas na parte occidental da área de estudio, onde se sitúan os lugares de Riomol e Vilacote. Pola contra na zona oriental, entre os lugares anteriores e o de Foguentelle as pendentes son fortes, principalmente nas ladeiras situadas nas proximidades dos Regos de Riomol e da Travesa. O rango de pendentes presentes pódense observar na seguinte táboa:

Rango de pendentes	Porcentaxe de superficie
0 - 3 %	2,71 %
3 - 10 %	16,98 %
10 - 20 %	37,93 %
20 - 30 %	26,55 %
30 - 40 %	9,96 %
>40 %	5,86 %

Táboa 4. Rangos de pendentes.

2.2.3. Xeoloxía

Os materiais xeolóxicos predominantes son esquistos con intercalacións areniscosas e cuarcíticas pertencentes á "Serie de Cándana Medio" do período Cámbrico Inferior. Tamén aparecen cuarcitas en puntos do límite oriental da concentración, e xa na zona oeste asociadas a cursos de auga permanentes, aparecen depósitos eluvio-aluviais; concretamente nas proximidades do rego de Riomol e do río Uriz.

Tanto no caso de esquistos coma de cuarcitas estamos ante materiais consolidados mentres que no caso dos depósitos eluvio-aluviais ante materiais non consolidados. Para un mesmo tempo de formación, o desenrolo do solo será maior sobre materiais non consolidados, o que se traduce nun maior espesor. Os esquistos rachan con facilidade pero os minerais existentes neles presenten importantes grados de dureza. Esquistos e cuarcitas están compostos por minerais pouco alterables, como o cuarzo, que no caso das cuarcitas pode chegar a porcentaxes do 95 %.

Rango de pendentes	Porcentaxe de superficie
Depósitos aluviales	2,72 %
Cuarcitas	0,31 %
Esquistos	95,97 %

Táboa 5. Materiais existentes.

2.2.4. Edafoloxía

2.2.4.1. Tipos de solos. Características

Os solos formados sobre esquistos están constituídos sobre rochas metamórficas de baixo grado que teñen un comportamento similar ós granitos, sendo ricas en cuarzo e moscovita (minerais resistentes e pouco alterables) e deficitarias en elementos alcalinos (Na e K) e alcalinotérreos (Ca e Mg). Na súa textura predomina o tamaño limo. Presentan gran capacidade de erosión por desligamento a favor dos planos de debilidade destas rochas. Son así frecuentes as zonas con solos pouco profundos nas zonas con certa pendente (como *Leptosoles*, *Regosoles* e *Cambisoles* húmidos de fase somera) e os cúmulos de materiais coluviais nos que se está iniciando un novo proceso de edafoxénese. As unidades identificadas son Leptosoles, Regosoles e Cambisoles.

Os solos formados sobre areniscas e cuarcitas, a rocha está constituída case na súa totalidade por minerais resistentes e apenas hai ferro e aluminio. Si a roca é dura (cuarcitas compactas, diques de cuarzo) apenas hai solo, pero si está fracturada e permite a circulación de auga iníciase a formación dun solo de textura grossa, pH ácido e escasa amortiguación, onde a materia orgánica humifícase con dificultade e existen en forma soluble cantidades importantes de produtos orgánicos, ácidos e complexantes que non poden ser floculados ó non existir suficiente aluminio, ferro, calcio ou arxilas para precipitalos. As unidades identificadas son Leptosoles.

Os solos formados sobre depósitos eluvio-aluviais son solos formados sobre materiais non consolidados (sedimentos). Solos fértiles, húmidos e ricos en nutrientes. As unidades identificadas son Fluvisoles.

2.2.5. Hidroloxía

2.2.5.1. Hidroloxía superficial

Os principais cursos de auga existentes na área de estudio son o rego de Riomol, o rego de Masoucos, o rego da Travesa, o rego do Angueiro e o río Uriz. O río Uriz e o rego de Riomol son cursos de carácter permanente (non estacional).

A nivel hidrolóxico a área de estudio atópase encadrada na conca do Miño, a maior do territorio galego. O río Uriz é afluente do río Tordea. O río Tórdea é afluente á súa vez do río Neira, un dos principais afluentes do río Miño.

Non existen almacenamentos superficiais como lagoas ou charcas

2.2.5.2. Hidroloxía subterránea

Os mananciais da zona subministran auga á comunidade a través de sistemas de traída e canalizacións propias. Estes sistemas subministran ás veces a un conxunto de vivendas, e outras fano a unha soa, podendo atopar algún sistema de depósito para o subministro.

2.3. SISTEMAS AGRARIOS NA ZONA DE REESTRUTURACIÓN

2.3.1. Sistemas de produción de leite en base a rotacións forraxeiras

2.3.1.1. Introducción

Son os sistemas agrarios predominantes na zona de concentración, na parroquia de Riomol, igual que en boa parte de Galicia, produciuse unha transformación dos sistemas agrarios tradicionais cara á especialización na produción de leite, desaparecendo o cultivo cerealeiro mais aló do anecdótico, isto foi así, entre outras cousas porque as superficies dispoñibles por explotación e a parcelación non permitían o cultivo rendible dos cereais. Os sistemas de produción de leite, tenderon a unha intensificación, tanto na produción por vaca como no uso da terra, e cara a un aumento do tamaño das explotacións en paralelo coa redución do seu número. Trátase na actualidade de un sector moi profesionalizado e con un grado de mecanización elevado, tanto no manexo do gando como no das terras.

2.3.1.2. Explotacións de produción de leite na zona de concentración

Na actualidade hai na zona un total de 11 explotacións de produción de leite, con un total de 588 vacas en produción e 887 cabezas de gando, se consideramos 0,4 unidades de gando maior (UGM) para os animais de 0-12 meses e 0,6 UGM para os animais de 12-24 meses obtemos un total de 735 UGM. Na táboa seguinte poden verse as principais características de estas explotacións.

Explotación	0-6 meses	6-12 meses	12-24 meses	mais de 24 meses	total
1	13	10	21	95	139
2	8	22	19	82	131
3	14	11	10	67	102
4	12	7	20	55	94
5	2	4	17	68	91
6	6	7	15	62	90
7	13	13	11	51	88
8	5	7	9	45	66
9	4	3	10	31	48
10	1	1	3	20	25
11	0	0	1	12	13
Totais	78	85	136	588	887

Táboa 6. Explotacións de produción de leite na ZRP de Riomol.

As explotacións existentes aínda que non son de gran tamaño para os estándares actuais, si teñen unhas dimensións suficientes para a súa viabilidade económica, manteñen nos últimos anos unha tendencia á mecanización das labores gandeiras, fundamentalmente cara á adquisición de robots de ordeño debido á escaseza de man de obra para realizar este traballo.

A alimentación dos animais realízase en base a forraxes producidos nas explotacións, e tamén á compra de concentrados e mesmo forraxes como a alfalfa para complementar as racións. As

produccións de leite sitúanse na maior parte dos casos por riba dos 9.000 kg por vaca e lactación. O sistema de alimentación son racións completas que se preparan e distribúen con carros de alimentación.

2.3.1.3. Cultivos

A produción agraria de estas explotacións é na súa totalidade de cultivos forraxeiros e conséumense dentro da propia explotación.

Os cultivos principais englobáanse dentro da rotación intensiva raigrás italiano alternativo-millo, sendo o millo o cultivo principal da rotación. O millo seméntase habitualmente no mes de maio e colleitase a finais de setembro-principios de outubro. A partir de este momento preparase o terreo para a sementeira do raigrás como cultivo de inverno e que se mantén ata a primavera.

Non se realiza consumo en verde de estas forraxes, ensilándose a totalidade das producións, as producións sitúanse entre as 12-15 t ha⁻¹ de materia seca (M.S.) no caso do millo e 4-6 t ha⁻¹ de M.S. no caso do raigrás. As producións por ha e ano superan doadamente as 20 t ha⁻¹ de M.S. o que nos da idea do uso intensivo que se fai da terra.

A produción de alimentos complementase con pradeiras bianuais de raigrás italiano e pradeiras de mais longa duración a base de mesturas pratenses, tamén, en zonas de difícil mecanización hai algún prado natural que se emprega para pastoreo.

As producións son moi inferiores ás da rotación raigrás-millo e sitúanse entre as 5-10 t ha⁻¹ de M.S.

Estes cultivos ocupan unha superficie de 247 ha, o que nos da unha carga gandeira de 2,98 U.G.M. ha⁻¹, valor moi elevado aínda que habitual nas zonas de produción de leite de Galicia.

2.3.1.4. Mecanización da produción agraria

As labores que se realizan para a preparación do terreo son normalmente unha labor de vertedeira seguida de un pase cruzado de grada de discos e a sementeira con sementadora de precisión no caso do millo e a chorrillo en liñas no caso da pradeira, abonado en fondo con xurro e mineral con sementadora pendular. Os tratamentos fitosanitarios realízanse con pulverizadores.

A produción como xa se dixo ensíllase case na súa totalidade, sega con segadoras rotativas e acordado con rastrillo hilerador no caso das pradeiras, colleita con colleitadoras autopropulsadas e transporte ao silo con tractores e remolques de gran capacidade.

A maquinaria é tanto propia como de empresas de servizos e cooperativas (sobre todo a maquinaria para o ensilado).

O principal factor limitante das rotacións intensivas son os tempos para a preparación do terreo que debe realizarse dúas veces ao ano, e que obriga a dispoñer de maquinaria con elevados rendementos para realizar estes traballos nun intervalo curto de tempo.

A maquinaria é tanto propia como de empresas de servizos e cooperativas (sobre todo a maquinaria para o ensilado).

2.3.1.5. Explotación tipo

A explotación tipo da zona de concentración sería unha explotación 75 vacas en produción e un total de 110 cabezas de gando se incluimos a reposición, cultivaría unha superficie arredor das 25 ha, que se adicarían á produción de cultivos forraxeiros, fundamentalmente a rotación anual de raigrás italiano-millo.

2.3.2. Sistemas de produción de carne de vacún en extensivo

2.3.2.1. Introducción

Aínda que en moita menor medida, tamén estes sistemas agrarios están presentes na zona de concentración. Trátase de sistemas moito menos intensivos e baseados fundamentalmente no pastoreo, os excedentes primaverais de produción ensílanse para completar a ración durante o inverno e no verán tamén se henifica parte da produción de herba

2.3.2.2. Explotacións de produción de carne na zona de concentración

Na actualidade hai na zona un total de 4 explotacións de produción de carne, con un total de 47 vacas nodrizas e 81 cabezas de gando, o que supón 62 U.G.M. Dúas de elas poden considerarse testemuñais. Na táboa seguinte poden verse as principais características de estas explotacións.

Explotación	0-6 meses	6-12 meses	12-24 meses	mais de 24 meses	total
1	9	8	1	21	39
2	8	2	2	18	30
3	2	0	1	8	11
4	0	0	1	0	1
Totais	19	10	5	47	81

Táboa 7. Explotacións de produción de carne na ZRP de Riomol.

2.3.2.3. Cultivos

Estas explotacións están baseadas no pastoreo e por ende nas pradeiras polifitas de longa duración a base fundamentalmente de raigrás inglés e trevo violeta, tamén se aproveitan algúns prados naturais nas zonas de mais difícil mecanización, fundamentalmente debido ao mal drenaxe de eses terreos. A produción das pradeiras polifitas sitúase arredor das 8 t ha⁻¹ de M.S., na primavera realízase un corte para silo dos excedentes de produción e tamén parte da superficie henifícase no verán.

A superficie cultivada por estas explotacións é de unhas 60 ha

2.3.2.4. Mecanización da produción agraria

O grao de mecanización é moi inferior ao das explotacións de leite, as labores de preparación do terreo so se realizan cando se renovan as pradeiras en o ensilado faise normalmente con remolques autocargadores ou con pacas circulares, ao igual que o henificado.

2.3.3. Outros sistemas agrarios

Hai unha explotación de produción de ovino de carne con 85 ovellas reprodutoras, que se alimentan en base a pastos e producen cordeiros para a venda fundamentalmente no nadal.

O resto das producións agrícolas ou gandeiras na zona de concentración son para autoconsumo e non se consideran neste estudo.

2.4. Usos actuais do solo

O valor mais fiable dos usos actuais do solo obtémolo da clasificación de terras feita en novembro de 2024 e resumímola na seguinte táboa.

USO	SUPERFICIE (ha)
SAU	307,5
FORESTAL	187,1
CONSTRUCCIÓNS	3,9
CAMIÑOS E CAUCES	22,8
INCULTO	1,7
TOTAL	523,0

Táboa 8. Usos actuais

A superficie agraria útil é polo tanto de 307,5 ha e adicase aos cultivos que se indicaron na análise dos sistemas agrarios da zona.

A superficie forestal en parte está adicada a masas produtoras (arredor de 120 ha) fundamentalmente de pino e o resto serían frondosas autóctonas, nalgúns casos dispersas en ribazos e bordes de fincas e ocupando normalmente as zonas de maior pendente.

2.5. Estudo de viabilidade

No estudo de viabilidade fíxose unha análise de sensibilidade da avaliación económica do procedemento de reestruturación, no que se estudaban os supostos de manter a SAU como na actualidade, e dúas hipóteses de incremento de esta superficie, os valores do TIR incrementábanse dende o 6,81% mantendo a mesma superficie, 7,86% para a situación intermedia e 8,16% para un incremento da SAU do 25%. Aínda que as superficies no momento de realizar o estudo previo eran algo diferentes das que atopamos na actualidade, a tendencia de incremento do TIR do proxecto ao incrementar a SAU é moi clara.

Ademáis do incremento do TIR da inversión, tamén se resaltan no estudo outros efectos favorables do incremento da SAU das explotacións, de difícil cuantificación económica, como son a fixación de poboación no rural e o mantemento de explotacións viables para a produción de alimentos.

2.6. Necesidades de terra das explotacións

No epígrafe 2.3 analizamos as cargas gandeiras actuais das explotacións, neste epígrafe viuse que os cultivos das explotacións de leite ocupan unha superficie de 247 ha, o que nos daba unha carga gandeira de 2,98 U.G.M. ha⁻¹. No caso das explotacións de carne con unha superficie estimada de 60 ha, as cargas gandeiras son so lixeiramente superiores a 1 U.G.M. ha⁻¹.

Á vista do anterior, entendemos que as explotacións de carne teñen un valor axeitado para explotacións en extensivo. Para as explotacións de leite, a carga gandeira debera estar por debaixo das 2,5 U.G.M. ha⁻¹, e ademais, se temos en conta que no caso de dispoñer de maior superficie as explotacións previsiblemente incrementarían o tamaño, sería desexable maximizar o uso agrario da terra.

Para unha carga de 2,5 U.G.M. ha⁻¹ precisaríase de unha S.A.U. de 294 ha, o que sumado ás 60 ha das explotacións de carne nos daría 354 ha. Consideramos que sería desexable un incremento a maiores que permitira incrementar o número de U.G.M das explotacións mantendo a carga de 2,5 U.G.M. ha⁻¹.

Segundo todo o exposto, estimamos que a S.A.U. da zona de reestruturación debera ser de polo menos 380 ha, valor que fixamos como obxectivo mínimo para este POPEVA.

2.7. ANÁLISE DE POSIBILIDADES DE USO DA TERRA

Neste epígrafe definiremos os usos do terreo para a zona de reestruturación, para elo partiremos dos usos actuais do solo e dos cultivos empregados nas explotacións, tamén analizaremos a posibilidade e conveniencia de determinar outros usos ou cultivos diferentes dos actuais.

2.7.1. Cultivos actuais na zona de reestruturación

No epígrafe 2.3 analizáronse os sistemas agrarios da zona de reestruturación, que serían os seguintes:

- Sistemas de produción de leite en base a rotacións forraxeiras
- Sistemas de produción de carne de vacún en extensivo

Tamén se describiron en este epígrafe os cultivos empregados nestes sistemas agrarios e que resumimos a continuación:

- Millo forraxeiros (so ou en rotación con cultivos forraxeiros de inverno)
- Raigrás italiano alternativo
- Raigrás italiano non alternativo
- Pradeiras polifitas de curta duración
- Pradeiras polifitas de longa duración
- Prados naturais

Fóra dos cultivos forraxeiros hai pequenas superficies adicadas á pataca e horta para autoconsumo.

2.7.2. Posibles alternativas de cultivos

Analizamos a continuación os principais grupos de cultivos e a súas posibilidades e interese potencial na zona de reestruturación.

2.7.2.1. Cultivo de cereais

A zona presenta unhas condicións climáticas e edafolóxicas axeitadas para a produción de cereais de inverno (trigo, centeo, cebada, avea), de feito, os sistemas cerealeiros tiveron moita importancia en Galicia ata finais da primeira metade do século pasado, sistemas moi asociados ás agras e ao uso do monte e que era boa parte da base da alimentación da poboación neses tempos. A partir dese momento, Galicia especializouse na produción de leite (e tamén de carne de vacún), desaparecendo practicamente en todo o territorio o cultivo cerealeiro mais aló do anecdótico (exceptuando a Limia Ourenzá), isto foi así, entre outras cousas porque as superficies dispoñibles por explotación e a parcelación non permitían o cultivo rendible dos cereais. Esta situación mantense hoxe en día, e tanto a dimensión das explotacións existentes no tocante a superficie cultivada como a parcelación fan inviable o cultivo rendible dos cereais.

2.7.2.2. Leguminosas e oleaxinosas

No caso de estes cultivos, as condicións edafoclimáticas son axeitadas para algún de eles, aínda que non tanto como para os cereais de inverno, o que unido ás superficies dispoñibles por explotacións fagan inviable a implantación de sistemas agrarios na zona baseados nestes cultivos.

Poderíamos mencionar o caso do xirasol, que podería empregarse como cultivo forraxeiro en substitución do millo, pero que é pouco empregado pola súa menor calidade como alimento para o gando

2.7.2.3. Hortalizas e tubérculos

A produción de horta (mais aló do autoconsumo) na zona dificilmente competiría con outras zonas mais axeitadas para elo, como poderían ser (centrándonos en Galicia) a Mariña en Lugo e as zonas máis próximas á costa en Coruña e Pontevedra.

O cultivo da pataca sí é un cultivo tradicional na zona, sen embargo, o seu cultivo céntrase no autoconsumo, e resultaría pouco competitiva con outras zonas produtoras como a Limia Ourenzá.

2.7.2.4. Froiteiras e viñado

Ningunha das zonas con denominación de orixe de viñado está nin sequera próxima á zona de reestruturación e non é unha zona tradicional de produción de viño debido fundamentalmente ás condicións climáticas. Entre as froiteiras é unha zona (como case toda Galicia) axeitada para a produción de castañas, tamén o podería ser para a produción de mazá, pero non existen na contorna estruturas de comercialización que faciliten a posta no mercado das producións.

A temperaturas tamén sería axeitada para o cultivo de pequenos froitos coma o arando ou a grosella, pero este tipo de plantacións, que están tendo un certo auxe na actualidade soen localizarse en zonas con dispoñibilidade de auga para regadío.

2.7.3. Producións forestais

A principal produción forestal na zona é o pino, tamén en menor medida o eucalipto, obténdose en ambos casos producións de madeira e turnos de corta que fan rendibles estas plantacións.

2.7.4. Frondosas autóctonas

AS frondosas autóctonas de maior valor na zona son os carballos e os castiñeiros, na tramitación ambiental do proxecto de reestruturación excluíronse a maior parte das carballeiras e soutos da parroquia, polo que é pouca a superficie de frondosas que entrou no procedemento de reestruturación. Aínda así, na declaración de impacto promóvese a conservación de estas masas, tanto por motivos ambientais como paisaxísticos.

2.8. PLAN DE ORDENACIÓN DE USOS DA TERRA

Á vista de todo o indicado no parágrafo anterior, propóñense para a zona de reestruturación tres posibles usos da terra:

Superficie agraria

Superficie forestal produtora

Frondosas autóctonas

2.9. ORIENTACIÓNS PRIORITARIAS

Da análise feita na que se estudaron as posibilidades de uso da terra, despréndese que non existen na zona terreos especialmente axeitados para determinados cultivos, que poderían levarnos a determinar unhas orientacións prioritarias para a zona e con elo a seleccionar os terreos con maior aptitude e que terían a consideración de areas de ordenación preferente.

A superficie delimitada como superficie agraria na zona é axeitada para a produción de todos os cultivos forraxeiros nos que basea a alimentación do gando das explotacións existentes, tamén, no caso de que no futuro se desexara facer un uso do terreo para outros dos cultivos para os que a zona ten boas aptitudes edafoclimáticas e que se identificaron no epígrafe 2.7, todos os terreos determinados como superficie agraria no plan serían axeitados para elo.

Segundo o dito nos parágrafos anteriores, non se determinarán neste plan de ordenación de predios de especial vocación agraria ningunha orientación prioritaria, considerando todos os terreos como sen orientación específica mais aló dos tres usos indicados no epígrafe 2.8.

3. OBTENCIÓN DOS MAPAS DE USOS DA TERRA

3.1. METODOLOXÍA A EMPREGAR

Para a determinación das zonas mais axeitadas para cada un dos usos, basearémonos nunha serie de parámetros, que se ponderarán para cada un dos usos, introducindo todo nunha matriz de cálculo dentro de un sistema de información xeográfica a través de arquivos Raster.

3.2. PARÁMETROS A EMPREGAR

Buscase neste apartado empregar os datos de maior calidade dispoñibles, e ao mesmo tempo evitar redundancias con moitos parámetros que levan ás mesmas conclusións, analizamos a continuación os parámetros mais frecuentemente usados nestes análises e xustificamos os seleccionados neste caso.

Clasificación: a clasificación das terras feita no procedemento de reestruturación parcelaria clasifica os terreos como de labradío (L) ou de monte (M), e dentro de estas categorías establece 5 subcategorías (L1, L2, L3, L4, L5, M1, M2, M3, M4 e M5) baseadas na capacidade produtiva dos solos, sendo os da categoría L1 os mais produtivos da zona ata a categoría L5 que serían os menos produtivos, as categorías do monte distribúense do mesmo xeito. A clasificación faina o grupo auxiliar de traballo da zona de reestruturación, que son bos coñecedores dos terreos. Entendemos que esta clasificación é a máis precisa que se pode facer para valorar a capacidade produtiva do terreo.

Uso actual do solo: no caso dos labradíos, o uso coincide cos terreos clasificados como labradío no parámetro anterior, para o caso do monte os usos diferencian entre monte produtor, carballeiras, soutos de castiñeiros, outras frondosas e mato. Esta clasificación está dispoñible dende os estudos de impacto ambiental da zona e actualizouse para este traballo.

Uso histórico do solo: este parámetro obtense a partir das ortofotografías do ano 1954 e divídese o terreo entre labradío e monte, sen distinguir outros usos dentro do monte, xa que por un lado non existían plantacións forestais e por outro a calidade da imaxe non permite diferenciar claramente os usos do monte.

Pendientes: obtido a partir do voo Lidar, complementa a información da clasificación e é un parámetro de máxima importancia para avaliar as posibilidades de mecanización dos terreos.

Orientacións: no caso dos cultivos que nos ocupan a orientación dos terreos non é tan preponderante como sería por exemplo no caso do viñedo, empregárase como un parámetro complementario.

Clases agrolóxicas: as clases agrolóxicas avalían a potencialidade produtiva dos solos, no noso caso, ao dispoñer de unha clasificación, sería un parámetro redundante. A maiores, as clasificacións dispoñibles carecen do nivel de detalle necesario para un estudo das características do que se está a facer. Non se considerará este parámetro.

Proximidade dos terreos ás explotacións: Este parámetro podería distorsionar outros que entendemos son mais importantes como a clasificación ou a pendente, xa que podería haber terreos de excelente calidade alonxados das explotacións. Non se considerará este parámetro.

Proximidade a vías de comunicación: tras o procedemento de reestruturación parcelaria todas as fincas terán acceso a vía pública, polo que este parámetro non nos aporta información relevante. Non se considerará este parámetro.

3.3. MATRIZ DE CÁLCULO PARA AVALIAR A POTENCIALIDADE DE USO AGRARIO

Para avaliar os usos agrarios empregaremos a seguinte matriz de importancia dos diferentes parámetros, o peso de cada parámetro obtense de dividir a importancia de ese parámetro valorada de 0-10 polo sumatorio da importancia de todos os parámetros.

Parámetro	Importancia	Ponderación
Clasificación	10	0,322580645
Pendientes	8	0,258064516
Uso histórico	6	0,193548387
Uso actual	5	0,161290323
Orientación	2	0,064516129
Sumatorio	31	1

Táboa 9. Matriz de ponderación dos parámetros para uso agrario

E a valoración de cada un dos parámetros para uso agrario pode verse nas seguintes táboas, a valoración faise entre 1-100.

3.3.1. PARÁMETRO CLASIFICACIÓN

L1	100
L2	90
L3	80
L4	70
L5	60
M1	90
M2	80
M3	70
M4	30
M5	15

Táboa 10. Valoración do parámetro clasificación para uso agrario

3.3.2. PARÁMETRO USO ACTUAL DO SOLO

Pradeiras e cultivos	100
Matogueira	50
Fronosas	30
Repoboacións forestais	30

Táboa 11. Valoración do parámetro usos actuais para uso agrario

3.3.3. PARÁMETRO USOS HISTÓRICOS DO SOLO

Cultivos e prados	100
Matogueira	50
Fronosas	30

Táboa 12. Valoración do parámetro usos históricos para uso agrario.

3.3.4. PARÁMETRO PENDENTES

0-5%	100
5-10%	90
10-15%	80
15-20%	70
20-25%	60
25-50%	40
>50%	20

Táboa 13. Valoración do parámetro pendentes para uso agrario

3.3.5. PARÁMETRO ORIENTACIÓNS

Para o cálculo deste parámetro, tomáronse como variables a elevación horizontal do sol de 25°, e dous acimut de luz: de 93° e 265°, que se corresponden respectivamente coa posición do sol as 9:00 e 18:00 horas.

Solana	100
Umbría	75

Táboa 14. Valoración do parámetro orientacións para uso agrario

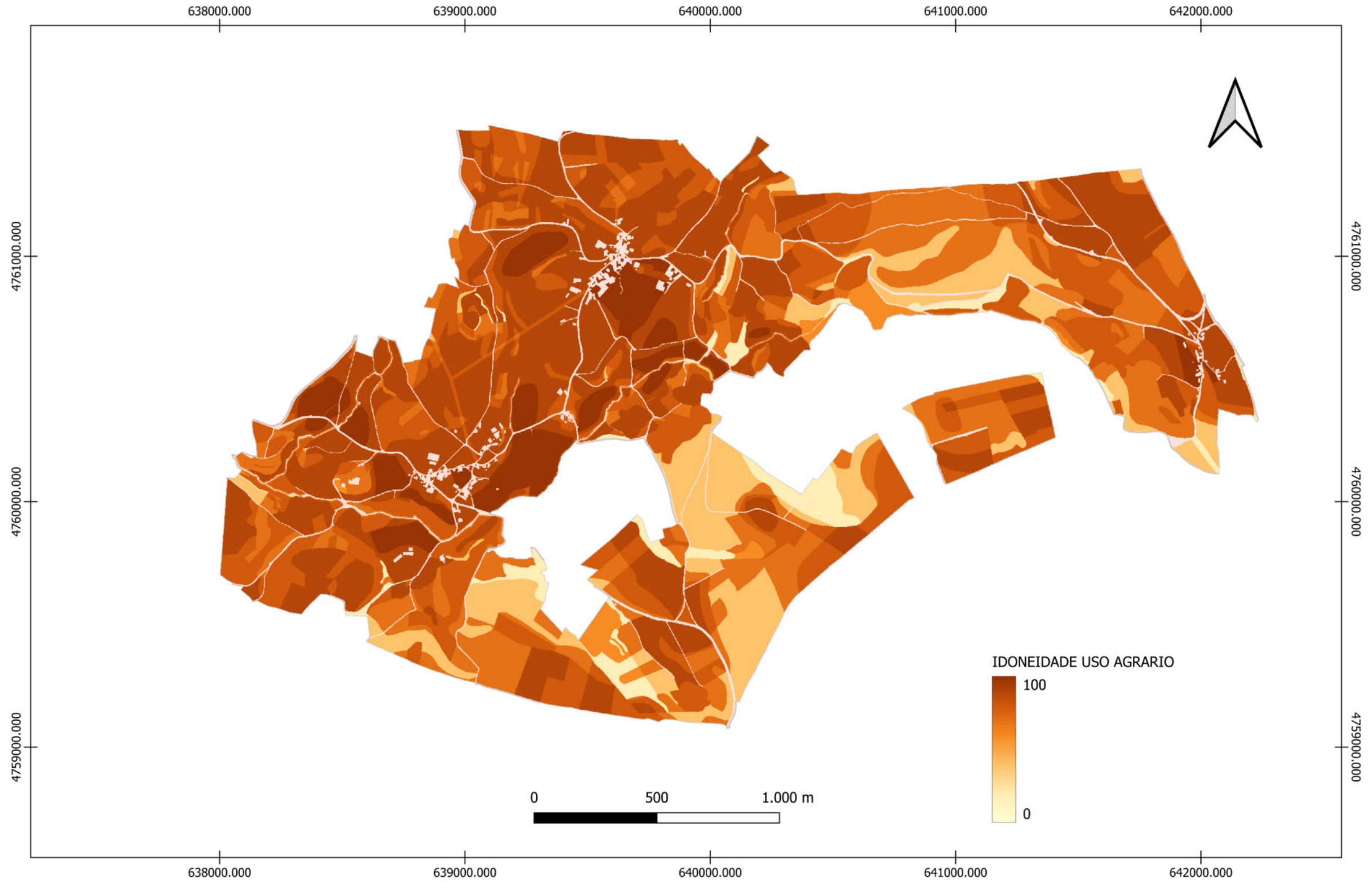

3.3.6. RECLASIFICACIÓN SEGÚN PARÁMETROS

Para rematar, empregando a calculadora Raster de QGis obtense o seguinte mapa que reflicte a potencialidade dos terreos para uso agrario na zona de reestruturación.

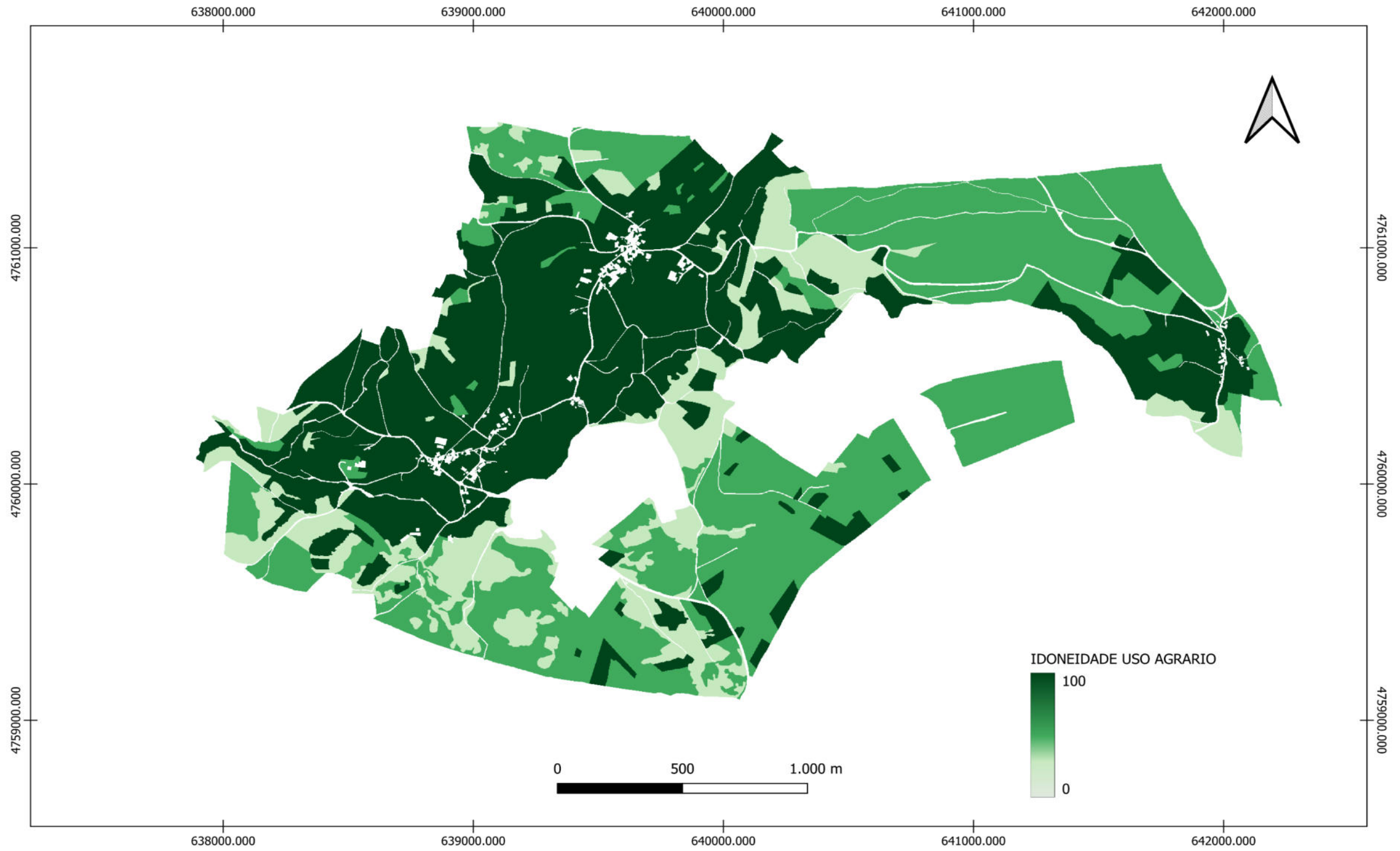
Imaxe 3. Mapa parámetro clasificación para uso agrario..

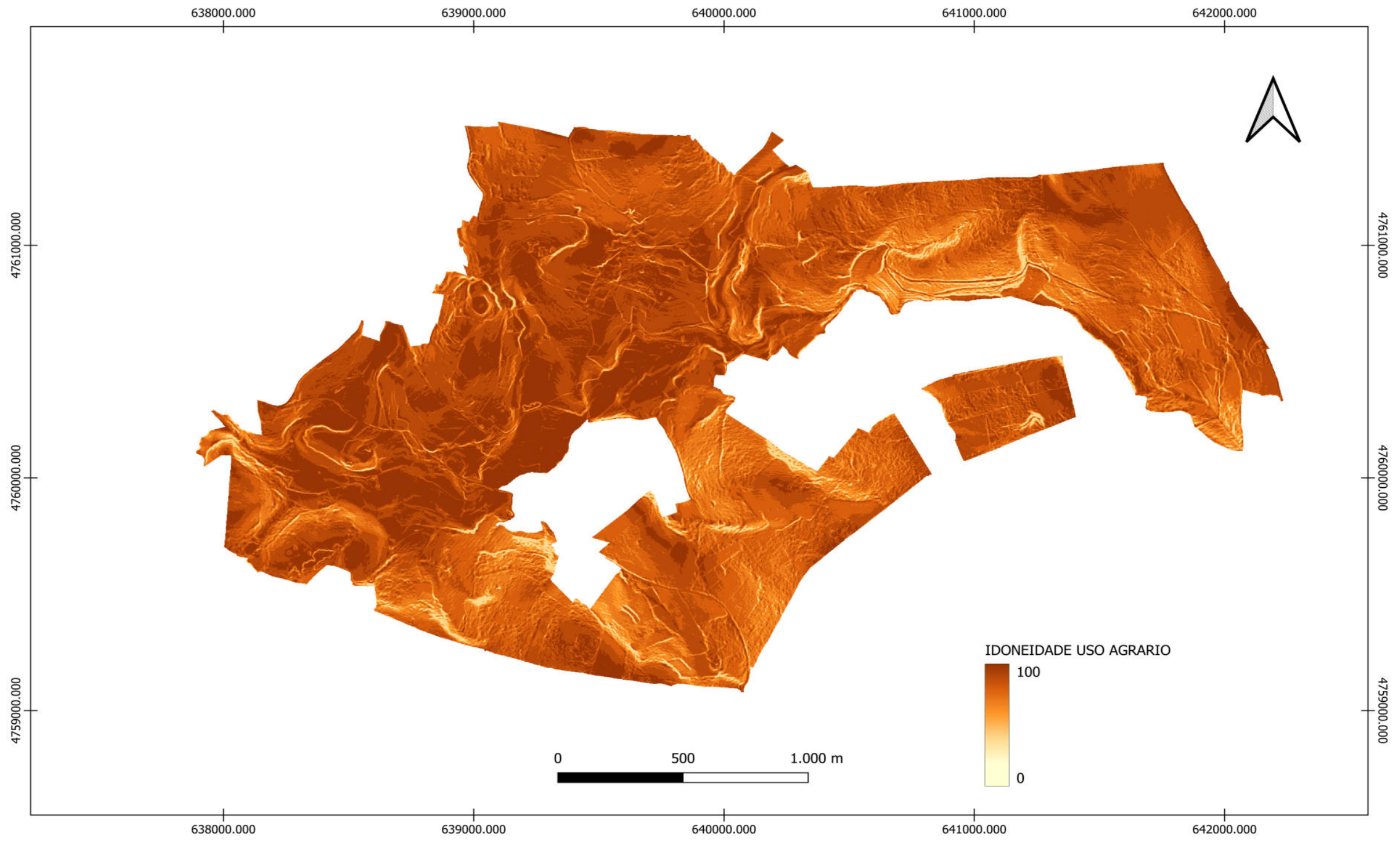
Imaxe 4. Mapa parámetro usos actuais para uso agrario

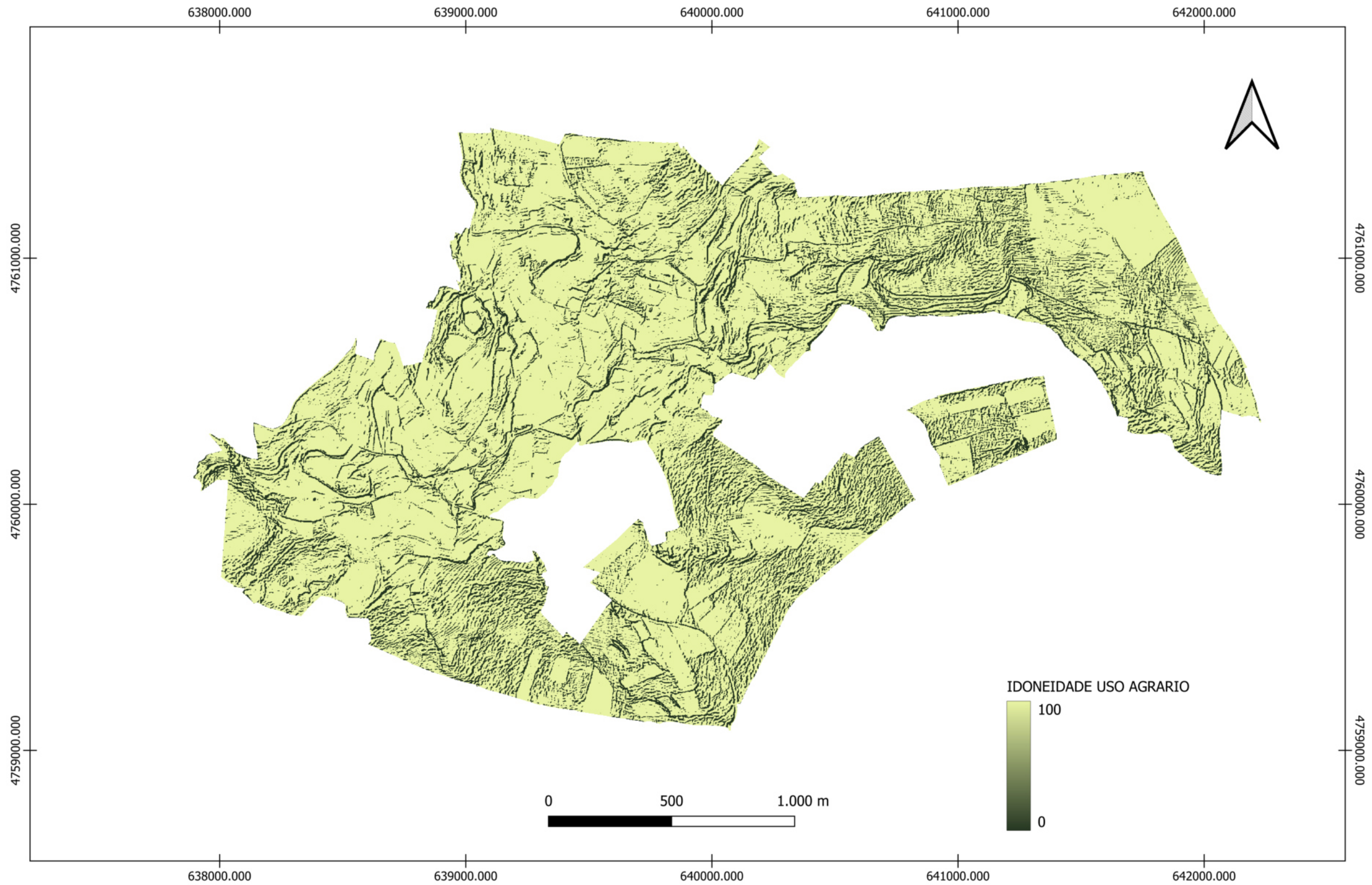
Imaxe 5. Mapa parámetro usos históricos para uso agrario.

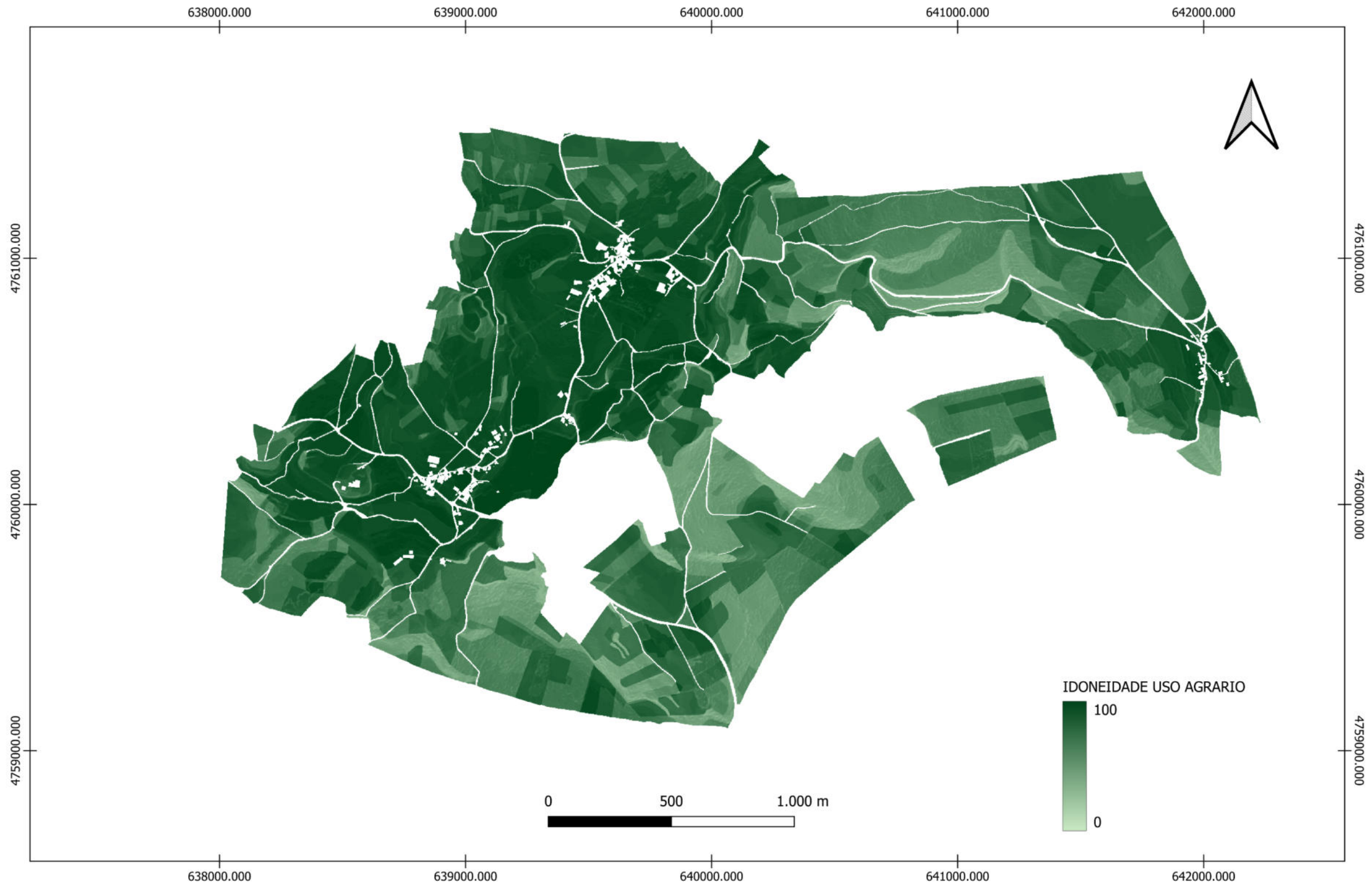
Imaxe 6. Mapa parámetro pendientes para uso agrario.

Imaxe 7. Mapa parámetro orientacións para uso agrario.

Imaxe 8. Mapa de aptitude agraria.

3.4. MATRIZ DE CÁLCULO PARA AVALIAR A POTENCIALIDADE DE USO FORESTAL PRODUCTOR

Para avaliar o uso forestal empregaremos a seguinte matriz de importancia dos diferentes parámetros, o peso de cada parámetro obtense de dividir a importancia de ese parámetro valorada de 0-10 polo sumatorio da importancia de todos os parámetros.

Parámetro	Importancia	Ponderación
Pendientes	10	0,322580645
Clasificación	8	0,258064516
Uso actual	6	0,193548387
Uso histórico	5	0,161290323
Orientación	2	0,064516129
Sumatorio	31	1

Táboa 15. Matriz de ponderación dos parámetros para uso forestal.

A valoración de cada un dos parámetros para uso agrario pode verse nas seguintes táboas, a valoración faise entre 1-100.

3.4.1. PARÁMETRO CLASIFICACIÓN

M5	100
M4	80
M3	60
M2	40
M1	20
L5	80
L4	60
L3	40
L2	20
L1	10

Táboa 16. Valoración do parámetro clasificación para uso forestal.

3.4.2. PARÁMETRO USO ACTUAL DO SOLO

Repoboacións forestais	100
Matogueira	50
Fronosas	30
Pradeiras	20

Táboa 17. Valoración do parámetro usos actuais para uso forestal.

3.4.3. PARÁMETRO USOS HISTÓRICOS DO SOLO

Fronosas	100
Matogueira	50
Cultivos e prados	30

Táboa 18. Valoración do parámetro usos históricos para uso forestal.

3.4.4. PARÁMETRO PENDENTES

>50%	100
50-25%	80
25-20%	60
20-15%	40
15-10%	20
10-5%	10
5-0%	1

Táboa 19. Valoración do parámetro pendentes para uso forestal.

3.4.5. PARÁMETRO ORIENTACIÓNS

Para o cálculo deste parámetro, tomáronse como variables a elevación horizontal do sol de 25°, e dous acimut de luz: de 93° e 265°, que se corresponden respectivamente coa posición do sol as 9:00 e 18:00 horas.

Umbría	100
Solana	75

Táboa 20. Valoración do parámetro orientacións para uso forestal.

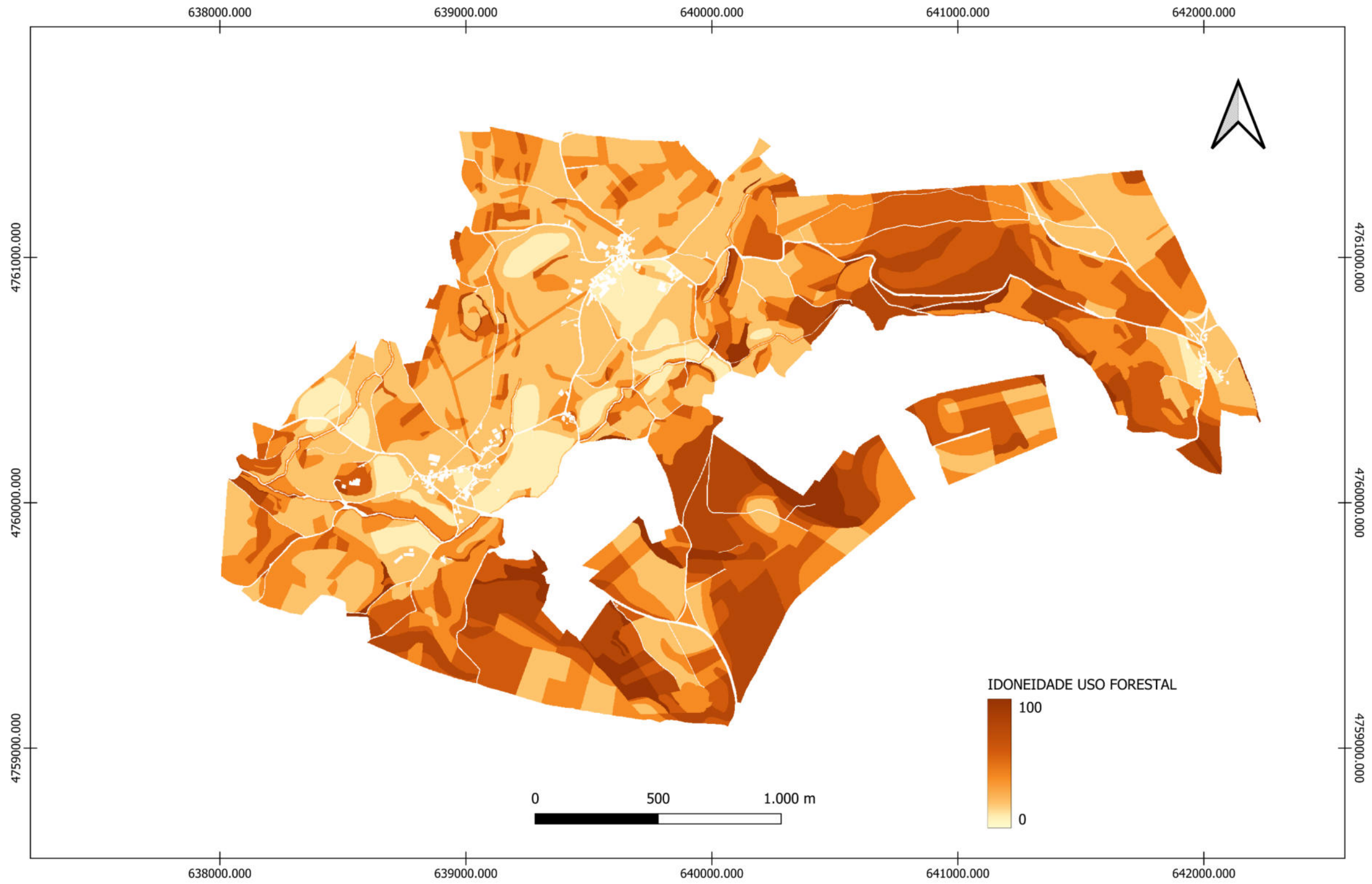

3.4.6. RECLASIFICACIÓN SEGÚN PARÁMETROS

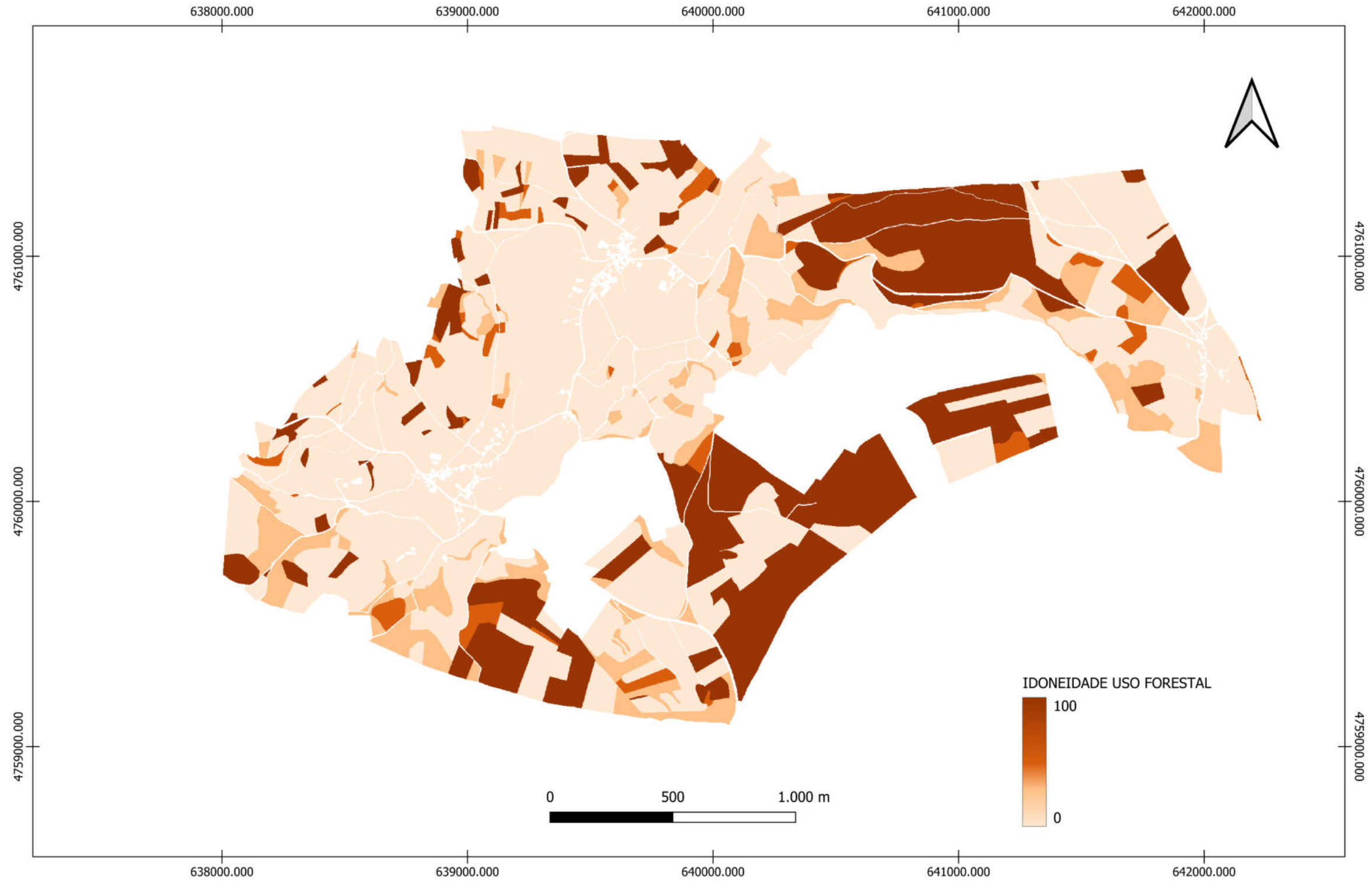
Para rematar, empregando a calculadora Ráster de QGIS obtense o seguinte mapa que reflicte a potencialidade dos terreos para uso forestal na zona de reestruturación.

Imaxe 9. Mapa parámetro clasificación para uso forestal.

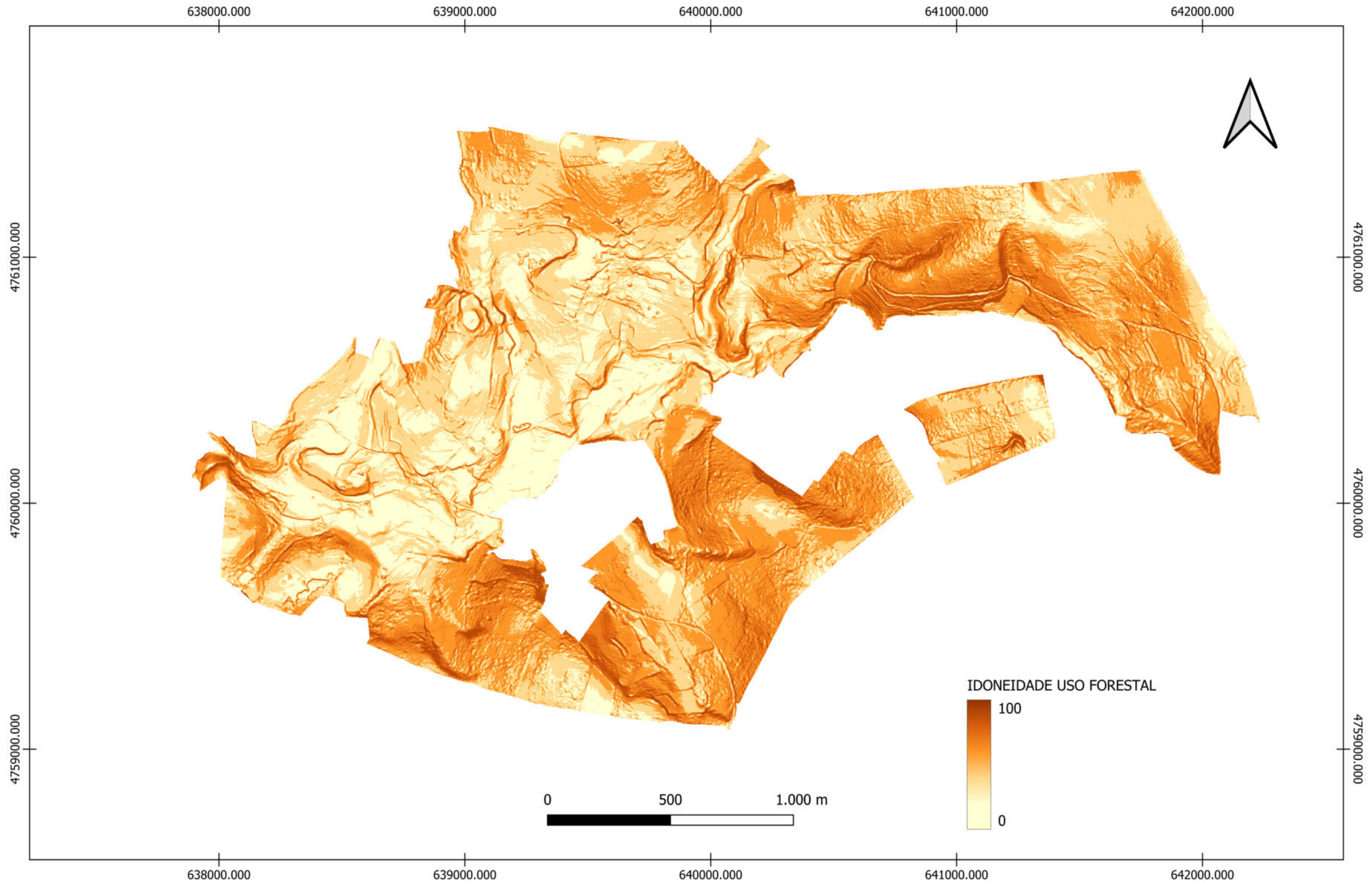
Imaxe 10. Mapa parámetro usos actuais para uso forestal.

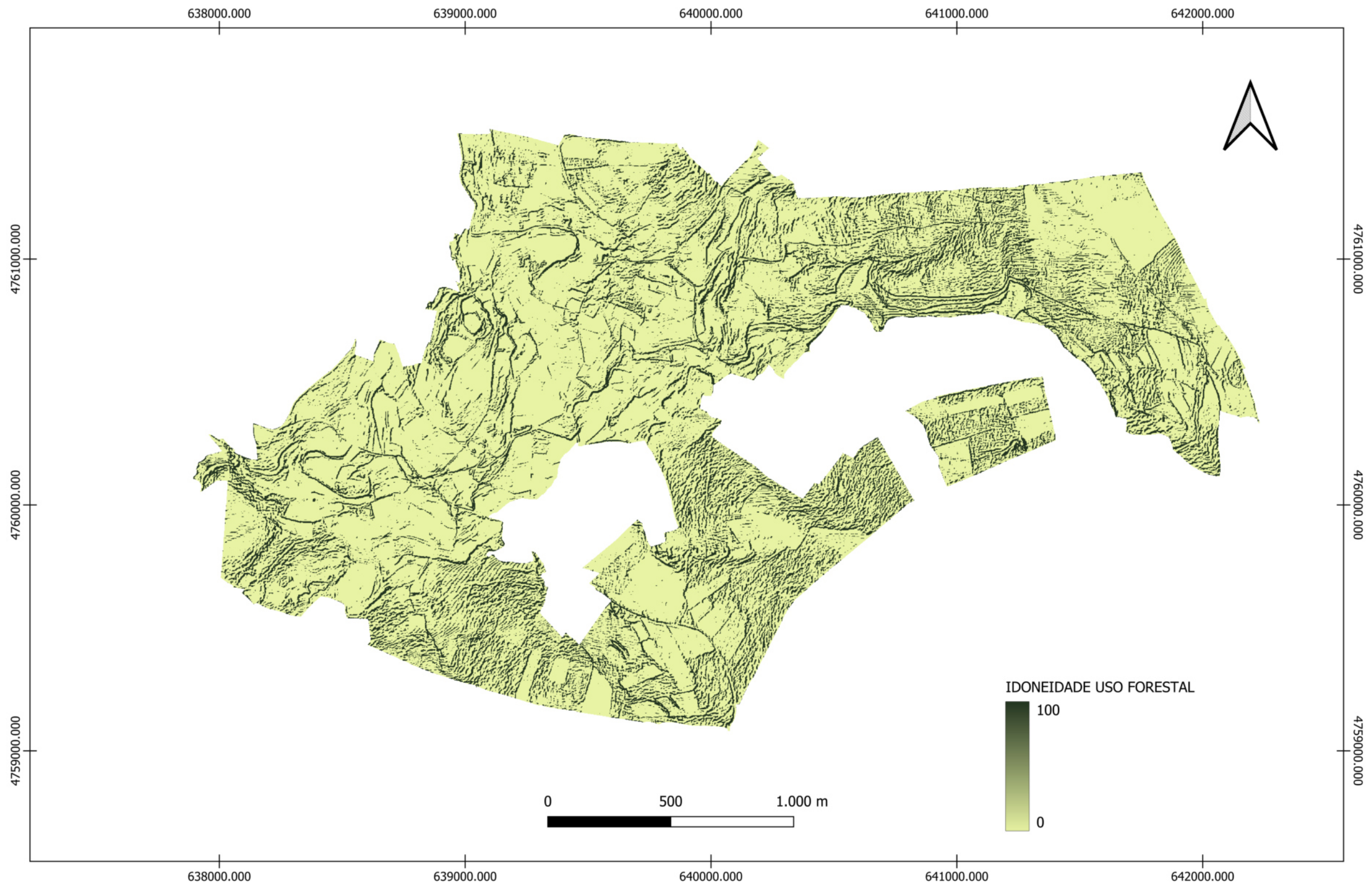
Imaxe 11. Mapa parámetro usos históricos para uso forestal.

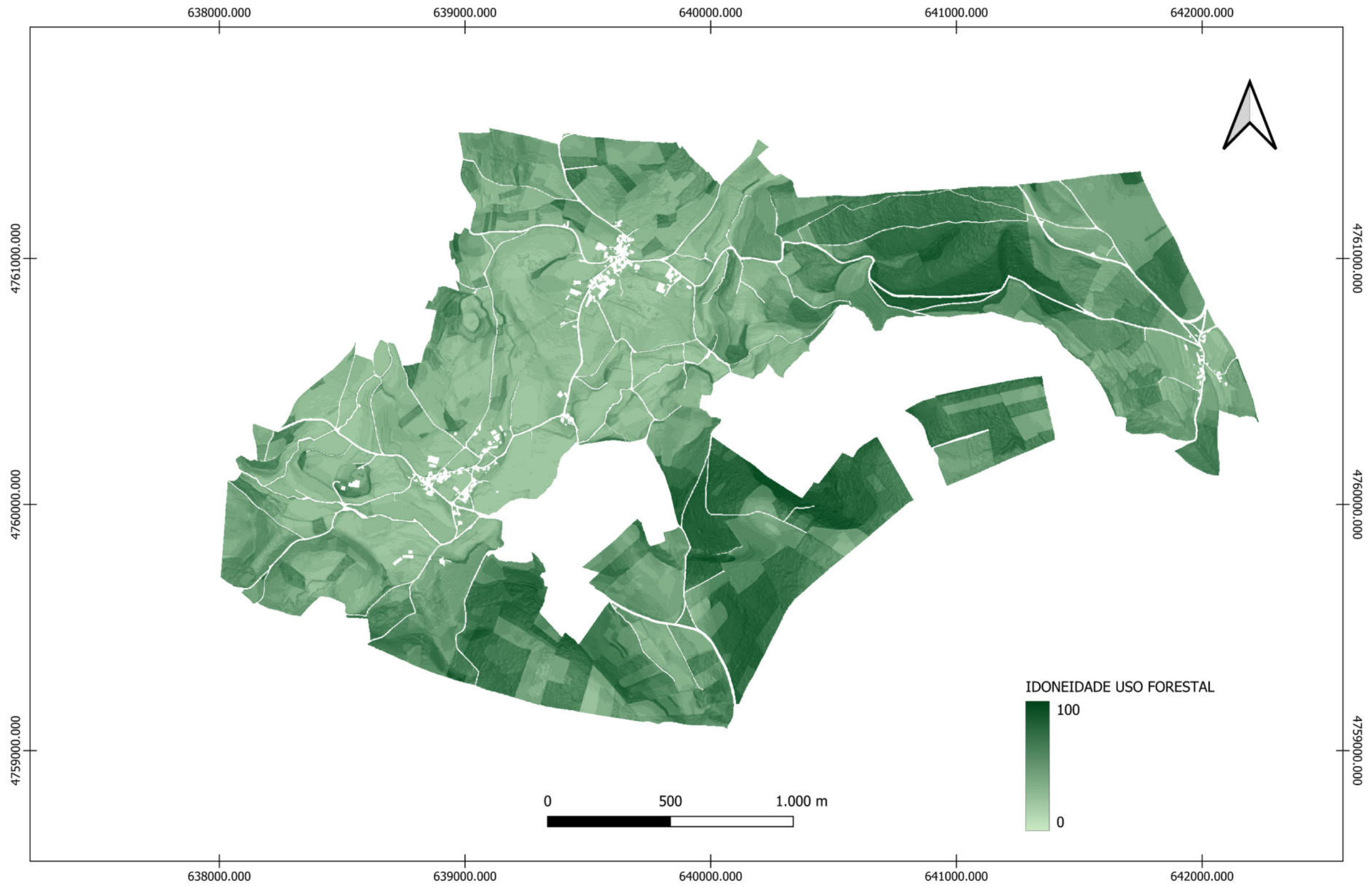
Imaxe 12. Mapa parámetro pendientes para uso forestal.

Imaxe 13. Mapa parámetro orientacións para uso forestal.

Imaxe 14. Mapa parámetro uso potencial forestal.

3.5. MASAS DE FRONDOSAS EXISTENTES

As áreas de frondosas actúan como sumidoiros de carbono, regulan os ciclos hídricos e fomentan a biodiversidade da zona; polo que constitúen un condicionante para a determinación dos usos potencias a establecer na área de reestruturación.

Respectaranse, na medida do posible, as masas de frondosas existentes máis significativas. Na 'Imaxe 15. Distribución das masas frondosas existentes', recóllense os recintos de frondosas que se terán en conta durante o proceso de reestruturación.

Rexistráronse un total de 86 masas de frondosas autóctonas que se clasificaron en catro categorías en función da superficie ocupada: < 0,5 ha, 0,5-1 ha, 1-2 ha e > 2 ha.

Na táboa 21, detállase o número de masas por cada categoría e a superficie que representan.

CATEGORÍA	Nº MASAS	SUPERFICIE (Ha)
> 2 Ha	9	26,38
1-2 Ha	9	13,60
1-0,5 Ha	6	4,41
<0,5 Ha	62	8,29

Táboa 21. Masas de frondosas actuais.

A superficie total ocupada por masas de frondosas é de 52,67 ha, das cales, un 50% está representado polos recintos cunha ocupación superior ás 2 ha e un 26% correspóndese cunha ocupación de entre 1 e 2 ha. As masas cunha ocupación de entre 1 e 0,5 ha tan só representan un 8%, mentres que as masas de menos de 0,5 ha supoñen un 16% do total.

Imaxe 15. Distribución das masas frondosas existentes.

4. RESULTADO PRELIMINAR

Tendo en conta os resultados do apartado 3, obtense un mapa preliminar de distribución da idoneidade para os aproveitamentos agrario e forestal produtora.

Seguidamente, a través dos procesos do programa QGIS, extráese a estatística dos resultados dos mapas de actitude agraria e forestal, que se insiren nas imaxes 8 e 14 respectivamente do apartado número 3. Os resultados obtidos relaciónanse na seguinte táboa:

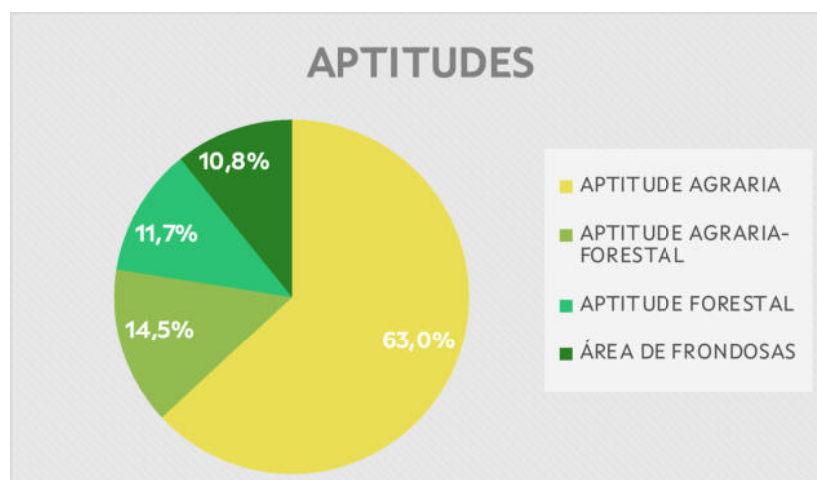
DATO	VALORES APTITUDE AGRARIA	VALORES APTITUDE FORESTAL
Nº pixels	1209719	
Valor mínimo	23,94	22,58
Valor máximo	100	96,77
Rango	76,06	74,19
Suma	92878629,67	59802002,75
Valor promedio	61,97	59,68

Táboa 21. Estatística dos resultados dos mapas de actitude agraria e forestal

Segundo os valores anteriores, obtéñense os recintos de aptitude agraria (valor > 61), reflectíndose na imaxe 22, e os recintos de aptitude forestal (valor > 59), reflectíndose na imaxe 23.

A imaxe 24 mostra o resultado preliminar en base á superposición das áreas de frondosas e recintos de aptitudes agraria e forestal. Resultan deste análise as seguintes superficies:

APTITUDE AGRARIA	307,35 ha
APTITUDE AGRARIA-FORESTAL	70,48 ha
APTITUDE FORESTAL	57,03 ha
ÁREA DE FRONDOSAS	52,66 ha

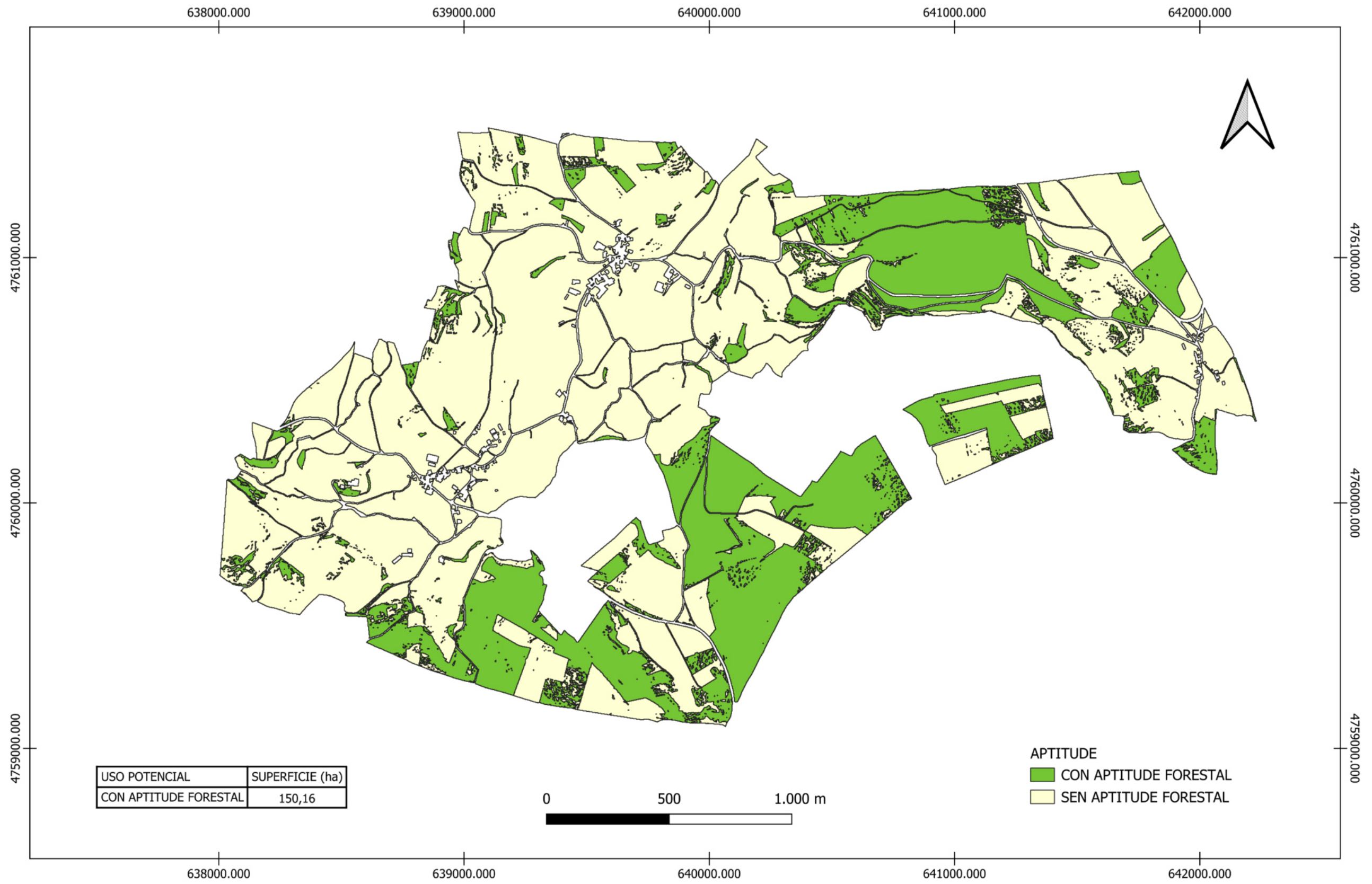
Táboa 22. Resultado preliminar das aptitudes en ha.

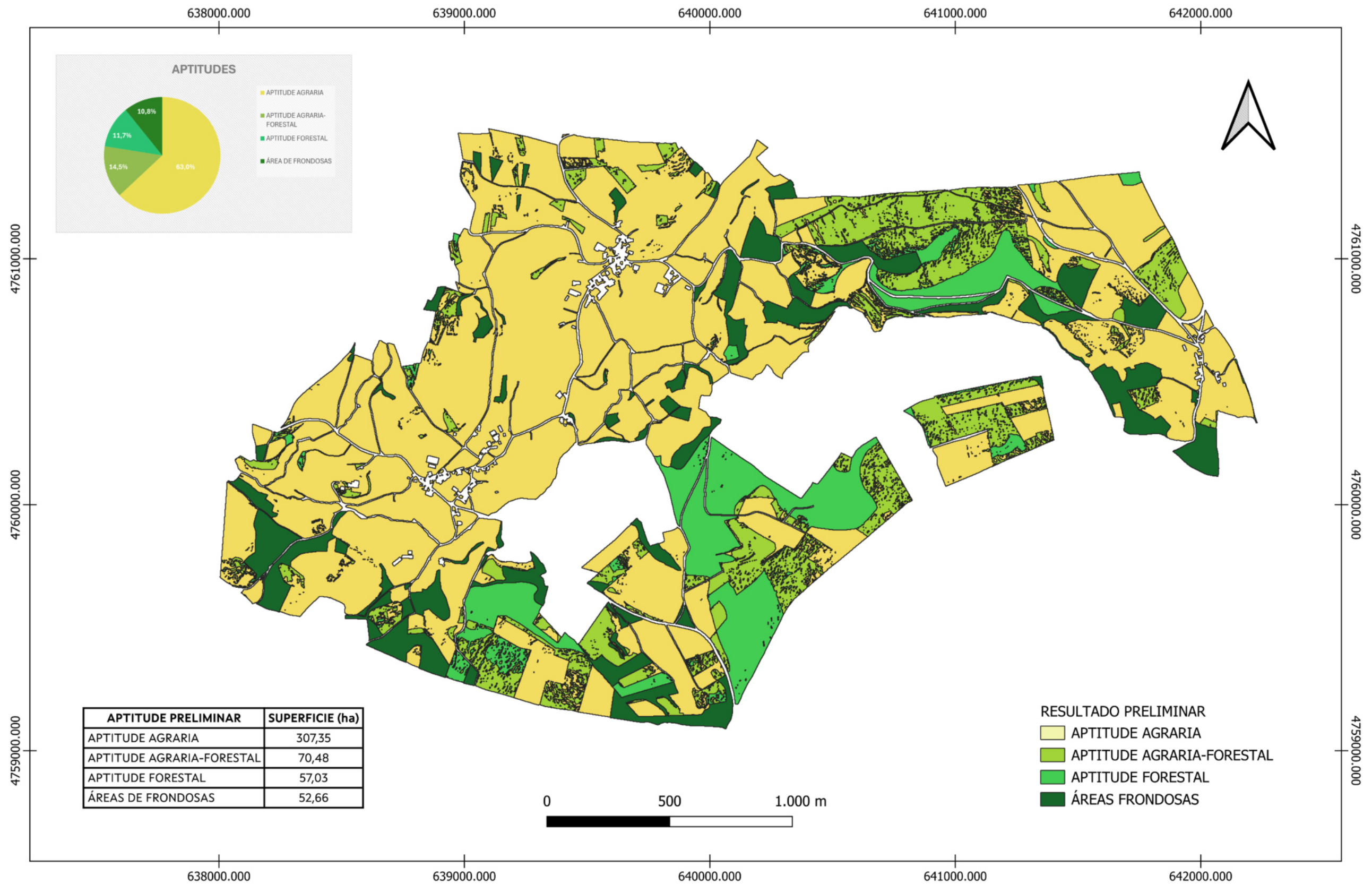
Imaxe 16. Recintos con aptitude agraria

Imaxe 17. Recintos con aptitude forestal

Imaxe 18. Superposición áreas frondosas e aptitudes agraria e forestal.

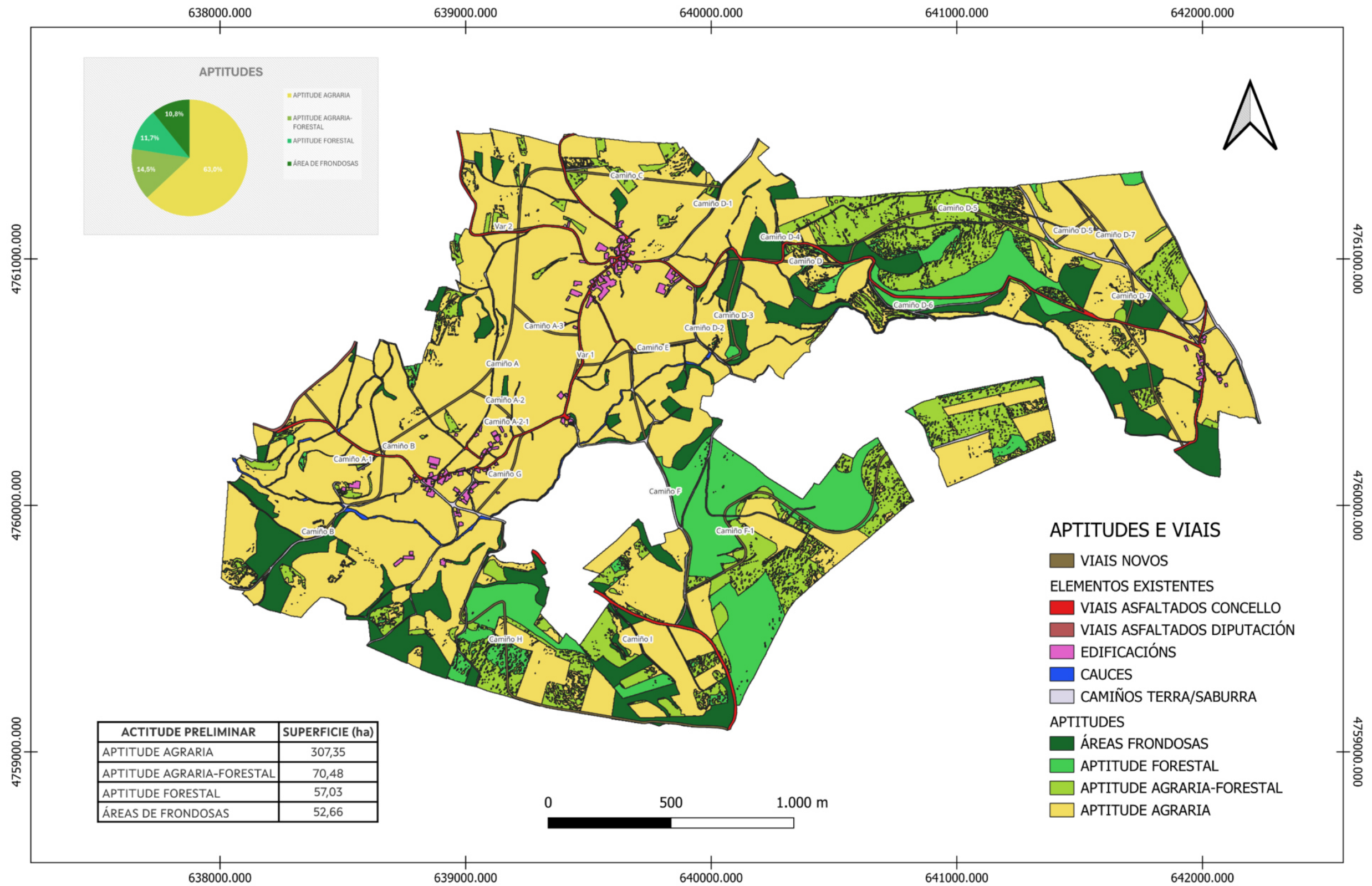
5. REDE VIARIA. ACCESIBILIDADE

Como un factor mais, de menor peso, a ter en conta para a delimitación das áreas que se establecerán para un aproveitamento agrario, forestal produtora e frondosas autóctonas é a rede viaria definitiva que terá a zona unha vez incorporado e executado as obras e melloras que se contemplan no capítulo VI da lei 4/2015, do 17 de xuño, de mellora da estrutura territorial agraria de Galicia.

Entre as obras contempladas para dotar de acceso aos novos predios de substitución está a rede de camiños principais e secundarios que se engade aos viais existentes que se decide manter.

A imaxe 19, reflicte a rede de camiños (os existentes mais os de nova execución) que servirán de base para dar acceso aos predios de reemprazo que resultarán do procedemento de reestruturación da propiedade.

Imaxe 19. Aptitudes preliminares e viais.

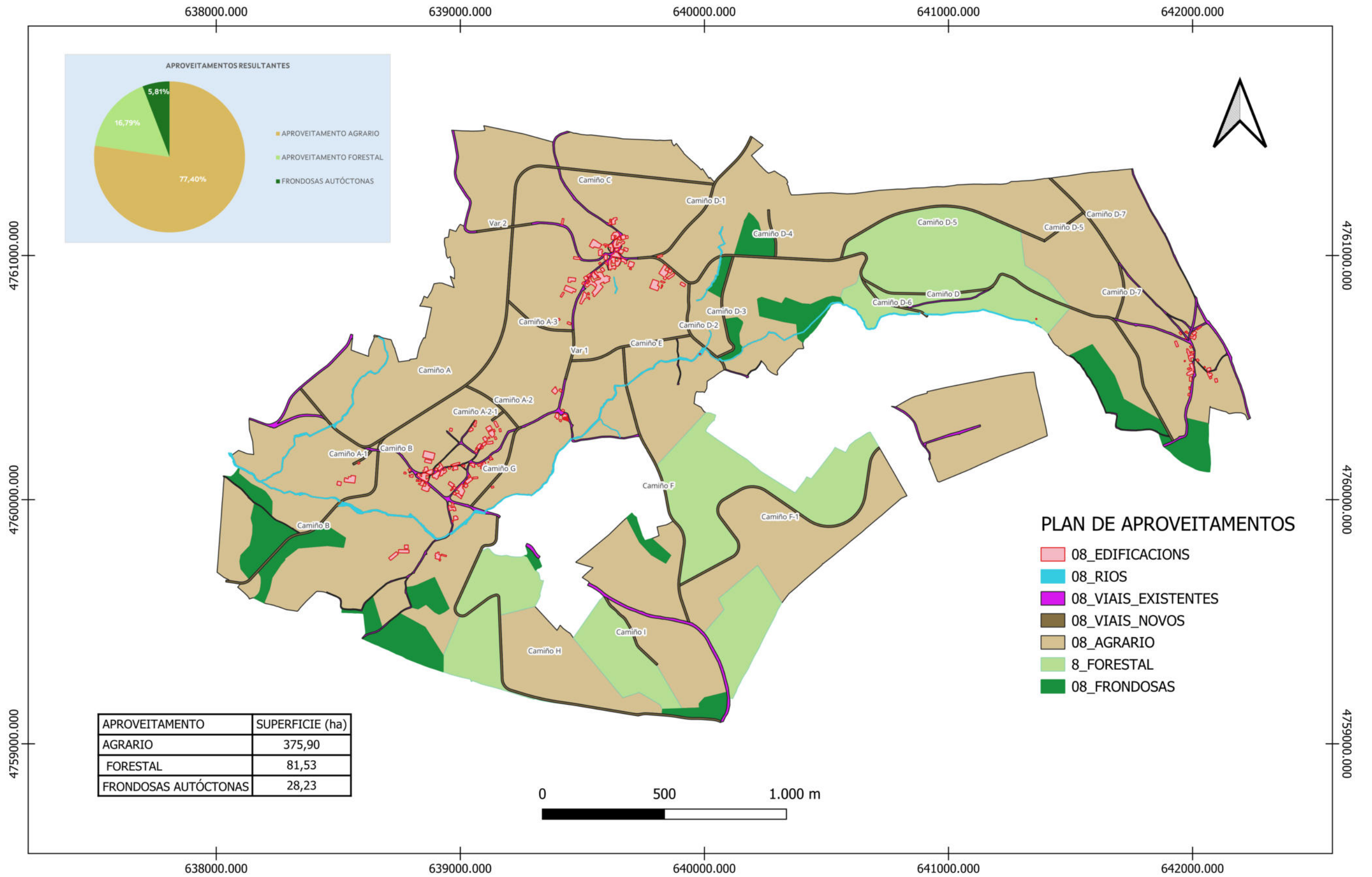
6. RESULTADO. PROPOSTA DO POPEVA.

Como consecuencia dos viais proxectados no plan de obras, unha gran parte dos viais existentes desaparecerán, pasando a súa superficie a incorporarse aos predios de substitución.

En base á redefinición da rede viaria na ZRP de Riomol, nalgúns dos casos é conveniente adaptar as áreas de aproveitamento á configuración desta nova rede, xa que os viais poden servir como unha delimitación precisa de usos; e no que atinxe ao uso forestal produtor, os propios viais serven como distancia de plantación aos terreos de aproveitamento agrario e como cortalumes.

Tendo todo isto en conta, na imaxe 20, mostrase o resultado da adaptación das áreas de aproveitamento á rede viaria, buscando unha uniformidade e configuración que mais se achegue ás aptitudes obtidas a través deste estudo e ás necesidades da zona segundo o explicado no apartado número 2 e no punto 6; no que se indica que para dar un soporte a carga gandeira que na actualidade hai no perímetro de reestruturación habería que alcanzar unhas 380 ha que se dediquen a uso agrario para produción forraxeira e pastoreo.

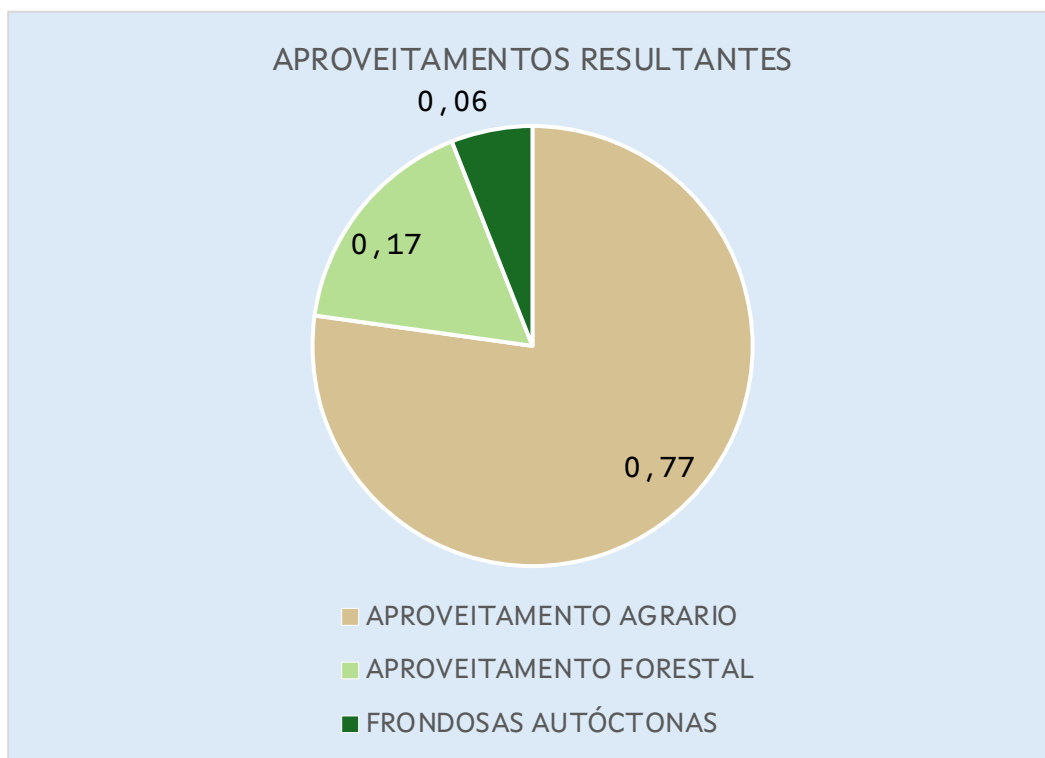
Imaxe 20. Adaptación dos aproveitamentos á rede viaria resultante. Proposta POPEVA.

Resulta desta adaptación as seguintes superficies:

APROVEITAMENTO AGRARIO	375,04 ha.
APROVEITAMENTO FORESTAL	81,53 ha.
FRONDOSAS AUTÓCTONAS	29,09 ha.

Táboa 23. Superficies dos aproveitamentos propostos.

Lugo, data da sinatura

O enxeñeiro agrónomo, coordinador da zona, Francisco Xavier López Cedrón

Vº e pr., a xefa do servizo, María Pérez Folgueira

Asinado por: PEREZ FOLGUEIRA, MARIA
Cargo: Xefa do Servizo de Infraestruturas Agrarias, Vº e pr.
Data e hora: 18/03/2026 13:53:37

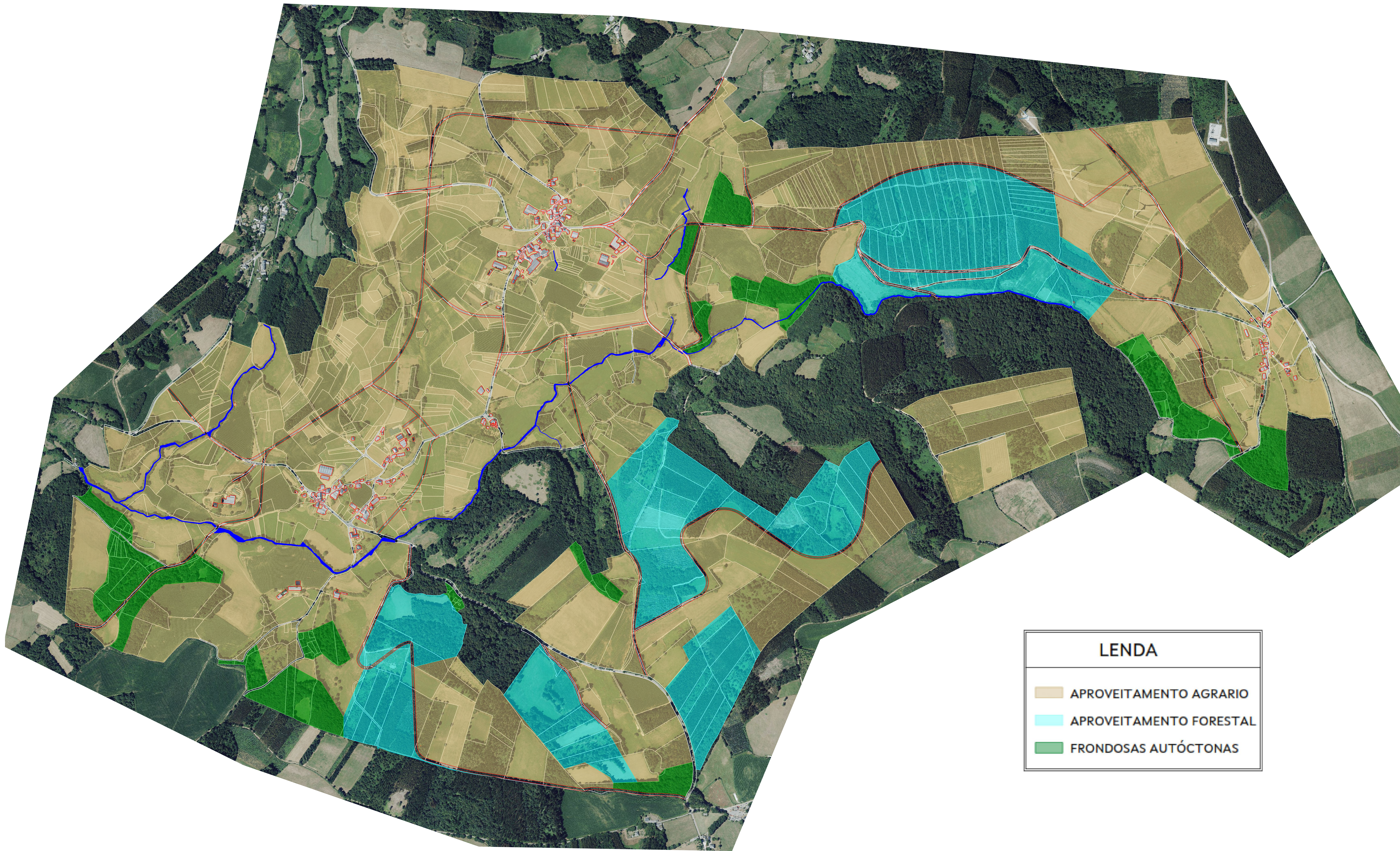
Asinado por: LOPEZ CEDRON, FRANCISCO XAVIER
Cargo: Coordinador da ZRP de Riomol
Data e hora: 18/03/2026 13:10:15

As copias en papel deste documento teñen a condición de copia e serán verificables a través deste código:
CVE: FfKfIG-092K1 <https://sede.xunta.gal/cve>

DOCUMENTO N° 2 PLANO

LEND A

- APROVEITAMENTO AGRARIO
- APROVEITAMENTO FORESTAL
- FRONDOSAS AUTÓCTONAS